

**MARKER
SPAREBANK**

Årsrapport 2019

En alliansebank i **eika.**

Innholdsfortegnelse

Årsrapport 2019.....	1
Hovedpunkter for 2019.....	4
Årsberetning for 2019.....	5
Generelt.....	5
Samfunnsøkonomi og rammevilkår.....	5
Lokale forhold.....	6
Resultatregnskap.....	7
Balansen.....	10
Eierstyring og selskapsledelse.....	11
Risikostyring.....	12
Organisasjon.....	14
Samfunnsrolle.....	15
Utvikling fremover.....	16
Resultatregnskap.....	17
Balanse.....	19
Eiendeler.....	19
Gjeld og egenkapital.....	20
Kontantstrømoppstilling.....	21
Generelle prinsipper.....	22
Resultatposter.....	22
Utlån – beskrivelser og definisjoner.....	22
Overtatte eiendeler.....	23
Finansielle instrumenter.....	23
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler.....	23
Skatt.....	25
Omregningsregler for valuta.....	25
Langsiktig gjeld.....	25
Kontantstrømoppstilling.....	25
Noter.....	26
NOTE 1 – Finansiell risiko og risikostyring.....	26
NOTE 2 – Kredittrisiko.....	27
NOTE 3 – Ansvarlig kapital og kapitaldekning.....	32
NOTE 4 – Likviditetsrisiko.....	34
NOTE 5 – Renterisiko.....	35
NOTE 6 – Markedsrisiko.....	36
NOTE 7 – Andre rentekostnader.....	39
NOTE 8 – Provisjonsinntekter og provisjonskostnader.....	39
NOTE 9 – Pensjon.....	40
NOTE 10 – Lønn- og administrasjonskostnader.....	41
NOTE 11 – Lån og ytelser.....	41
NOTE 12 – Varige driftsmidler.....	42
NOTE 13 – Andre driftskostnader.....	43
NOTE 14 – Skatt.....	43
NOTE 15 – Kontanter og innskudd i Norges Bank.....	44
NOTE 16 – Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder.....	44
NOTE 17 – Gjeld opptatt ved utstedelse av obligasjoner.....	45
NOTE 18 – Spesifikasjon av annen gjeld.....	45
NOTE 19 – Egenkapital.....	46

NOTE 20 – Garantiansvar.....	46
NOTE 21 – Nøkkeltall.....	47
NOTE 22 – Regnskapsprinsipper – overgang til IFRS fra 2020.....	47
Revisors beretning for 2019.....	59

Hovedpunkter for 2019

73,3 mill.

Resultat før skatt

Banken har et resultat før skatt på 73,3 (68,0) millioner kroner i 2019

5,9 mrd.

Forretningskapital

Ved utgangen av 2019 har banken en forretningskapital på 5,9 (5,6) milliarder kroner.

8,9%

Egenkapitalavkastning

Resultat etter skatt gir en egenkapitalavkastning på 8,9 (9,2) % i 2019

44,1%

Kostnad/inntektsforhold

Kostnader i prosent av inntekter var 44,1 (47,3) % i 2019

22,45%

Ren kjernekapital konsolidert

Ved utgangen av 2019 har banken en ren kjernekapital konsolidert på 22,45 (20,32) %.

2,6 mill.

Gaver/sponsing til lokalsamfunnet

Banken har bidratt med gaver/sponsing til lag og foreninger på 2,6 (4,0) millioner kroner i 2019.

En alliansebank i **eika**.

Årsberetning for 2019

Generelt

Marker Sparebank i 2019

2019 ble et svært godt år for Marker Sparebank. Resultat før skatt endte på NOK 73,3 mill. og er preget spesielt av:

- Økte renteinntekter
- Økte provisjonsinntekter
- Økte utbytter
- Lave tap

Samfunnsøkonomi og rammevilkår

Generelt om aktiviteten i norsk økonomi

Hovedbildet i 2019 er at det fortsatt går relativt godt i norsk økonomi og følger den oppgangskonjunktoren som har vedvart de siste tre årene. Norsk økonomi hadde god vekst i 2019, med fortsatt fallende arbeidsledighet som resultat, men veksten ser ut til å avta inn i 2020.

BNP-veksten for fastlands-økonomien er antatt å ha steget med om lag 2,5% i fjor. En unik sterk vekst i oljeinvesteringene, opp hele 15%, hadde betydelige ringvirkninger for norsk økonomi.

Kredittveksten til husholdningene modererte seg gjennom året, fra en 12- måneders vekst på 5,8% i januar, til 5,2% i november. Trolig var tilgangen på nye lån negativt påvirket av innføringen av Gjeldsregisteret, og strammere utlånspraksis for forbrukslån i bankene. Bedriftenes lånevilje var derimot robust (uendret vekstrate på 5,8% gjennom året) med sterk utlånsvekst til byggelån og eiendomsinvesteringer.

Renteutviklingen

Norges Bank satte opp sin styringsrente, foliorenten, i alt tre ganger i 2019 til 1,5%. 3-mnd NIBOR økte ikke like mye, bare 0,6 prosentpoeng opp – fra 1,26% i desember 2018 til 1,86% i desember 2019.

Boligprisene

Etter mange år med sterk vekst i boligprisene har vi siden 2017 sett en moderat og stabil vekst i boligmarkedet. Ved slutten av året var tolv månedersveksten i snitt 2,5%, svakt over konsumprisveksten. Aktiviteten i boligmarkedet er fortsatt svært høy. Samlet sett indikerer dette et relativt stabilt og balansert boligmarked.

Syssetting

BNP-veksten var noe sterkere enn økonomiens trendvekst; den vekst hvor arbeidsledigheten holder seg konstant. Derfor gikk da også ledigheten ned fra 4,0% til 3,8% etter en unormal sterk vekst i antall sysselsatte personer, 40–50 000 fra 2018 til 2019, ifølge Nasjonalregnskapet.

Kronekurs

Til tross for at Norge skilte seg ut i Europa i fjor, med stigende sentralbankrenter, var kronekursen uventet svak, ned 3,7% i løpet av året, målt mot i-44 indeksen.

Børsutvikling.

Oslo Børs steg med hele 16,5% (målt ved indeksen OSEBX, eksklusive utbytte) og endte på 931,45.

Utsiktene for 2020

Norsk økonomi viser tegn til utflating mot slutten av fjoråret, med svakere tall for igangsetting av boliger og

detaljhandel enn på samme tid i fjor. Stor usikkerhet knytter det seg til internasjonal økonomi blant annet på grunn av handelskonflikten mellom USA og Kina. Oljeinvesteringene antas å nå en konjunkturtopp i løpet av 2020, med fall mot slutten av året, noe som kan prege næringslivet og boligmarkedene i de regioner hvor nedturen vil merkes mest.

Arbeidsledigheten ventes av de fleste makroøkonomer å holde seg relativt konstant – på et lavt nivå.

Lønns- og prisveksten ventes å bli om lag som i fjor, men kan bli lavere hvis nedturen i industrien skulle bli sterkere enn ventet, all den tid det ser ut til at lønnsveksten i industrien vil fortsette å sette rammen også for andre fagområder.

Prisveksten antas å bli om lag som i fjor, nær inflasjonsmålet på 2%.

I pengemarkedet er det ikke ventet at Norges Bank gjør endringer i sin foliorente i år.

Boligprisene antas av de fleste makroøkonomer å stige om lag som pris- og lønnsveksten. Noe sterkere i Oslo, enn i resten av landet. Kredittveksten til husholdningene vil i så fall trolig fortsette å vokse i et moderat tempo.

Lokale forhold

Lokale forhold

Marker Sparebank ble stiftet i 1851 og er en meget solid, lokal og selvstendig sparebank. Banken leverer tjenester innenfor finansiering, sparing, betalingsformidling, forsikring og pensjon. Hovedkontoret ligger på Ørje i Marker kommune med filialer i Aremark, Moss, Rakkestad og Rømskog. Disse områdene er bankens primære markeds- og virksomhetsområder. Marker Sparebank har også en betydelig personkundeandel som er bosatt utenfor bankens primærområde.

Marker kommune består av ca. 3600 innbyggere. Tilsvarende tall er ca. 1350 i Aremark, ca. 33.000 i Moss, ca. 8.300 i Rakkestad og i underkant av 700 i Rømskog.

Banken eier 10% av aksjene i Sparebankenes Eiendomsmegler AS (Aktiv Eiendomsmegling Askim). Selskapet driver eiendomsmegling i Indre Østfold. I Moss har banken inngått et samarbeid med eiendomsmeglerfirmaet Meglergaarden AS.

Eika Alliansen

Marker Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av om lag 60 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 440 milliarder kroner, 850 tusen kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene i Alliansen en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og mange arbeidsplasser i norske lokalsamfunn.

I 2019 etablerte alliansen Eika Banksamarbeid (EBS). EBS er under etablering og i oppstartsfasen, og skal ta ansvar for blant annet prosessen knyttet til alliansestrategi og kostnadsfordeling.

Lokalbankene som styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i sine lokalsamfunn. De er fysisk tilstede i lokalsamfunnet der kundene bor, med rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet. Sammen med den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppens visjon er å styrke lokalbankene. Konsernets kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser.

Konkret innebærer det leveranse av komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT og betaling. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som sikrer integrerte, plattformuavhengige digitale løsninger, både for lokalbankene og for deres kunder. Eika Gruppen har også solide kompetansemiljøer som vurderer og avtaler viktige leveranser til bankene fra eksterne leverandører der disse velges.

Produktselskapene i Eika Gruppen – Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling – leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

I 2019 har Eika tatt et særlig og viktig ansvar for å ivareta standardmetodebankenes interesser etter at Finansdepartementet foreslo nye kapitalkrav som var distriktsfiendtlige og som ville forringe lokalbankenes konkurransekraft. Vårt syn ble lyttet til, men ble ikke i tilstrekkelig grad hensyntatt. Eikas arbeid for å ivareta lokalbankenes konkurransekraft vil vedvare, i første rekke frem mot stortingsvalget i 2021.

Fra 2018 til 2019 er Eika Gruppens kostnader til bankene redusert med 14 prosent gjennom omstilling og andre kostnadsbesparende tiltak i et stadig nærmere samarbeid med bankene. I tillegg er det inngått nye avtaler med leverandører som også har redusert bankenes kostnader betydelig gjennom året.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

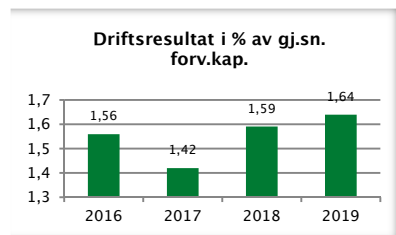
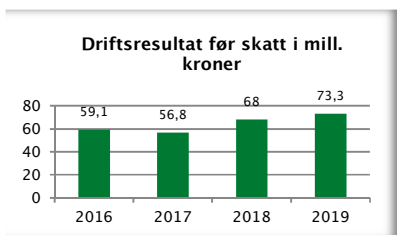
Eika Boligkreditt er lokalbankens kredittforetak som er eid av 64 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på 110 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Resultatregnskapet

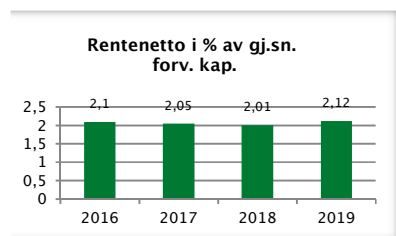
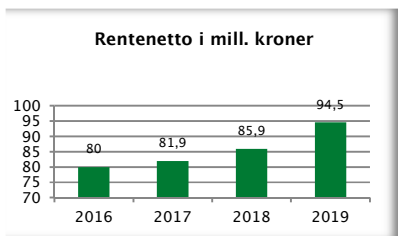
Et svært godt driftsresultat

Marker Sparebanks resultat av ordinær drift før skatt ble på NOK 73,3 mill. I prosent av GFK (gj.sn. forvaltningskapital) utgjør dette 1,64%. Tilsvarende tall for 2018 var NOK 68,0 mill. og 1,59%. Egenkapitalavkastningen ble på 8,9% i 2019 mot 9,2% i 2018.

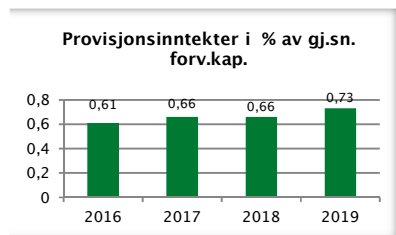
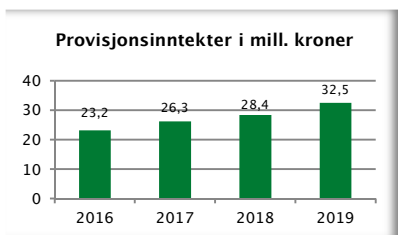
Netto renteinntekter

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter utgjør NOK 94,5 mill. pr. 31.12.19 mot NOK 85,9 mill. pr. 31.12.18. I prosent av GFK utgjør rentenettoen 2,12% pr. 31.12.19, en oppgang fra 2,01% pr. utgangen av 2018.

Provisjonsinntekter

Provisjonsinntektene utgjør NOK 32,5 mill. som er NOK 4,1mill. høyere enn i fjor. Provisjonsinntektene i forhold til GFK utgjør 0,73%. Tilsvarende status pr. 31.12.2018 var 0,66%.

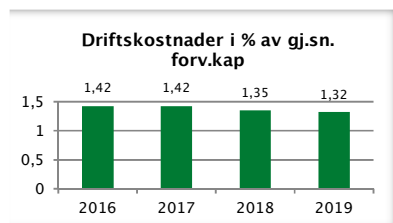
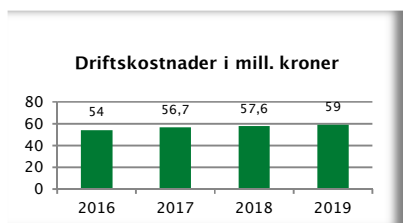

Provisjonsinntektene for 2019 fordeler seg som følger:

- Garantiprovisjoner	NOK 425.507,-
- Formidlingsprovisjoner	NOK 8.901.130,-
- Betalingsprovisjoner	NOK 12.340.118,-
- Provisjoner og gebyrer for verdipapirforvaltning	NOK 2.093.042,-
- Provisjoner ved salg av forsikringstjenester	NOK 5.995.537,-
- Andre gebyr- og provisjonsinntekter	<u>NOK 2.733.112,-</u>
Sum	NOK 32.488.447,-

Driftskostnader

Sum driftskostnader utgjør NOK 59,0 mill. eller 1,32% av GFK i 2019 mot NOK 57,6 mill. og 1,35% av GFK i 2018. Totale kostnader i % av totale inntekter ble 44,09% mot 47,35% i 2018.

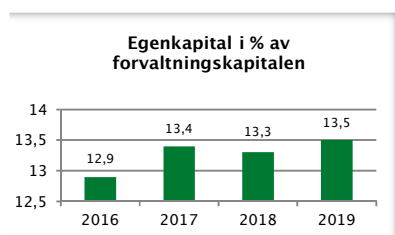
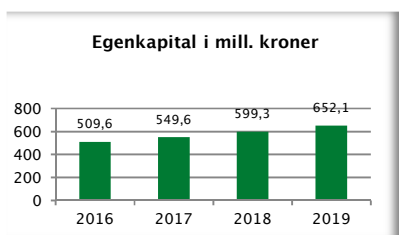
Tap

Netto tap utgjør NOK 0,9 mill. i 2019. Tilsvarende tall i fjor var NOK 1,4 mill. Netto individuelle tapsavsetninger utgjør NOK kr. 1,6 mill. som er en nedgang på 0,9 mill. i forhold til 2018. De gruppevise nedskrivningene utgjør NOK 17,4 mill. mot NOK 17,3 mill. pr. 31.12.18.

Tapsutsatte lån pr. 31.12.19 utgjør NOK 6,6 mill. Misligholdte lån pr. 31.12.19 utgjør totalt NOK 18,6 mill. mot totalt NOK 17,4 mill. pr. 31.12.18. Samlet mislighold er lavt og bankens kredittrisiko vurderes som uendret i 2019.

Egenkapital og kapitaldekning

Bankens egenkapitalsituasjon er meget god, og soliditeten pr. 31.12.19 er 13,5% mot 13,24% pr. 31.12.18. Ren kjernekapital, kjernekapital og kapitaldekningen er 25,45% pr. 31.12.19. Ved utgangen av 2018 var disse 22,85%. Konsoliderte tall utgjorde for henholdsvis ren kjernekapital, kjernekapital og kapitaldekning 22,45%, 22,77% og 23,17%.

Disponering av årsoverskudd

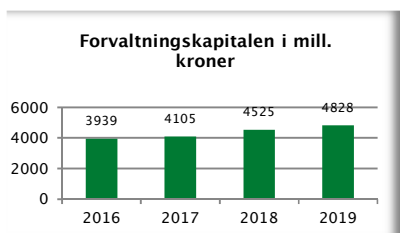
Styret foreslår at årets overskudd disponeres slik:

Gaver	kr. 3.000.000
Sparebankens fond	kr. 52.733.000

Balansen

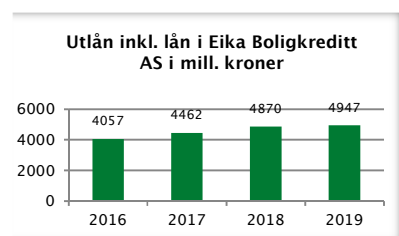
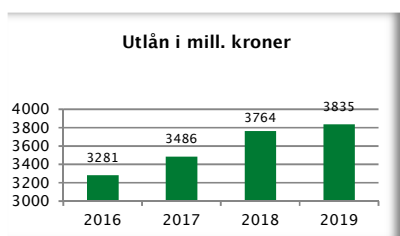
Forvaltningskapitalen

Forvaltningskapitalen utgjør NOK 4.827.542.000 pr. 31.12.19 mot NOK 4.525.336.000 pr. 31.12.2018. Det gir en 12 måneders vekst på 6,7% mot 10,3% i 2018.

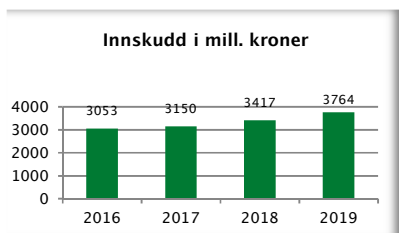
Utlån

Totale utlån utgjør NOK 3.835.207.000 mot NOK 3.763.599.000 pr. 31.12.2018. Bankens portefølje i Eika Boligkreditt AS utgjør NOK 1.112.107.000 ved årsskiftet mot NOK 1.106.255.732 pr. 31.12.2018. Samlet utlånsvekst inkl. lån i Eika Boligkreditt AS ble 1,6% mot 9,1% i 2018. Utlån til personmarkedet inkl. Eika Boligkreditt økte med 1,2%, og lån til bedriftsmarkedet økte med 2,6%. Lån til næring utgjør 32,9% av samlet utlån mot 32,7% pr. 31.12.2018.

Innskudd

Samlede innskudd utgjør NOK 3.764.478.000. Dette er en økning på 10,2% i forhold til 2018. Innskuddsdekningen ble 98,2% ved utgangen av 2019 mot 90,8% pr. 31.12.2018.

Eierstyring og selskapsledelse

Generalforsamlingen

Bankens øverste organ er generalforsamlingen. Generalforsamlingen er sammensatt av medlemmer valgt blant innskyterne, kommunevalgte samt ansatte. 10 av medlemmene er innskytervalgte, 2 medlemmer er kommunevalgte og 4 medlemmer er personer valgt blant de ansatte i banken. Generalforsamlingen velger styre og revisor. Generalforsamlingens kontroll med virksomheten utøves av statsautorisert revisor. Styret er generalforsamlingens organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av banken. Generalforsamlingen godkjenner årsregnskapet og beslutter honorarer til bankens tillitsvalgte. Det avgis revisjonsberetning fra revisor til generalforsamlingen i forbindelse med presentasjon og godkjenning av årsregnskapet. Det avholdes 2 årlige generalforsamlingsmøter. Det er et regnskapsmøte hvor årsregnskap med noter godkjennes samt et valgmøte. Alle møtene i generalforsamlingen ledes av generalforsamlingens leder eller nestleder. Innkalling med sakliste og saksdokumenter skal i henhold til vedtektene sendes ut minimum 14 dager før møtene.

Styret

Styret utarbeider og følger en årsplan for sitt arbeid. Årsplanen tidfester sentrale temaer/områder. Styret fører løpende kontroll med bankens drift og risikoeksponering gjennom månedlige ledelsesrapporter og kvartalsvis regnskaps- og risikorapportering. Styret har utarbeidet og vedtatt policydokumenter innenfor alle vesentlige risikoområder i banken. Disse setter rammer for akseptabel risikoeksponering. Styret mottar kvartalsvis rapporter for risikoeksponering i forhold til policyrammer. I tillegg har styret en grundig ICAAP-gjennomgang årlig og de behandler årlig bankens bekreftelse på risikostyring og internkontroll. Det er utarbeidet en egen instruks for styret. Instruks for adm. banksjef er også utarbeidet og vedtatt av styret. Styret foretar hvert år en egevaluering.

Styret består av 5 medlemmer (2 kvinner og 3 menn) og 3 varamedlemmer. Styreleder og nestleder velges av generalforsamlingen ved særskilte valg. 1 medlem og observatør med varamedlemmer velges blant de ansatte. Samtlige valgte medlemmer, observatør og varamedlemmer velges for to år.

Revisjons- og risikoutvalg

Det er etablert et revisjons- og risikoutvalg iht. krav. To av styrets medlemmer utgjør revisjons- og risikoutvalget i Marker Sparebank. Revisjons- og risikoutvalget forbereder styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen samt overvåker systemene for internkontroll og risikostyring. Videre har utvalget kontakt med bankens valgte revisor om revisjon av årsregnskapet, og vurderer og overvåker revisors uavhengighet. Revisjons- og risikoutvalget utarbeider og følger en årsplan for sitt arbeid.

Valgkomité

Marker Sparebank har en valgkomite som forbereder valg av kundevalgte, leder og nestleder i generalforsamlingen, medlemmer og varamedlemmer til styret samt valgkomite. Ansattes representanter og offentlig oppnevnte representanter til generalforsamlingen velges etter egne prosedyrer. Valgkomiteen er sammensatt av 5 medlemmer og 3 varamedlemmer som velges for 2 år.

Bankens ledergruppe

Ledergruppen består av i alt 3 personer – to ledere i tillegg til adm. banksjef. Det er risk-/compliancesjef og leder for kundeopplevelser. Disse har ansvar for sine områder i banken og rapporterer til adm. banksjef. Adm. banksjef rapporterer til styret. For ytterligere detaljer henvises til bankens organisasjonsplan.

Bankens virksomhet

Marker Sparebank er en selvstendig lokalbank med hovedkontor på Ørje i Marker kommune og med filialer i Aremark, Moss, Rakkestad og Rømskog. Bankens visjon, formål og kjerneverdier er som følger:

Visjon:

«Vi skal være den beste hovedbank i vårt markedsområde – for alle som ønsker personlig service og rådgivning i samspill med en smart digital hverdagsbank».

Formål:

«Vi skal utvikle, selge og betjene bank- og forsikringstjenester tilpasset våre kunders situasjon og behov, slik at våre kunder opplever å bli godt ivaretatt i alle faser av livet».

Kjerneverdier:

Hjelpsom, aktiv og trygg.

Selskapskapital

Styret har definert krav til ren kjernekapital, kjernekapital og kapitaldekning som ligger godt over lovens krav. Minimumsmålene er satt til 16%, 16% og 18%, hhv. for konsolidert ren kjernekapital, konsolidert kjernekapital og konsolidert kapitaldekning.

Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret besluttes av generalforsamlingen. Godtgjørelsen fremgår av note til årsregnskapet. Marker Sparebank har ikke etablert bonusordninger eller andre former for kompensasjon til styremedlemmene.

Godtgjørelse til ledende ansatte

Godtgjørelse til ledende ansatte er regulert av retningslinjer for godtgjørelse i Marker Sparebank. Retningslinjene er vedtatt av styret. Godtgjørelse består av fast lønn samt bonus. Bonusordningen gjelder samtlige ansatte. Adm. banksjef har ingen bonusordning. Adm. banksjefs lønn og øvrige godtgjørelse fremgår av note til regnskapet. Lønn og godtgjørelse til adm. banksjef besluttes årlig av styret.

Informasjon/kommunikasjon

Banken utarbeider kvartalsvise delårsregnskaper samt årsregnskap. Denne informasjonen blir tilgjengeliggjort på bankens nettsider. I tillegg utarbeides årlig en offentliggjøring av sentral risikoinformasjon for banken (Pilar 3-rapport) som også gjøres tilgjengelig på bankens nettsider.

Revisor

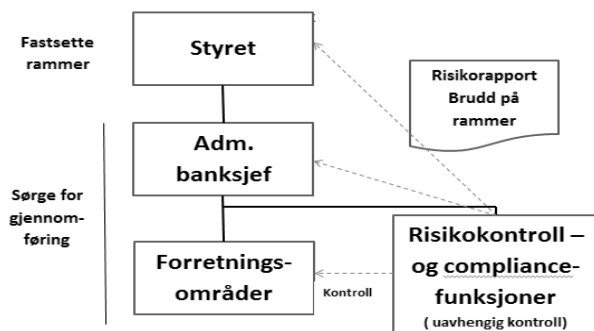
Revisor deltar i møte med styret i forbindelse med bl.a. godkjenning av bankens årsregnskap. Revisor gjennomgår bankens bekreftelse på risikostyring og internkontroll og avlegger en årlig uavhengig bekreftelse på gjennomgangen av den samt av bankens ICAAP prosess (Internal Capital Adequacy Process). Revisor fremlegger dokumentasjon på arbeid som er utført utover ordinær revisjon. Godtgjørelse til revisor fremlegges til godkjenning på generalforsamlingens møte i mars måned. Revisor har i sin rapport for 2019 konkludert med at banken har gjort en tilfredsstillende risikovurdering og internkontroll iht. CRR/CRD IV-forskriften.

Risikostyring

Virksomhetsstyring

God risikostyring er en viktig forutsetning for at banken skal nå sine mål. Risikostyring er derfor sentralt i den daglige driften og i styrets arbeid

Rollefordelingen kan illustreres slik:

Policy for virksomhets- og risikostyring gir en overordnet beskrivelse av virksomhetsstyringen, herunder risikostyringen i banken. Dokumentet er forankret og vedtatt av bankens styre, og skal også ses i sammenheng med bankens strategi og vedtekter.

Banken har etablert en risikokontrollfunksjon underlagt adm. banksjef. Funksjonen, som ivaretas av egen risk-/compliancesjef, har ansvar for å overvåke, identifisere og rapportere risiko i banken. Funksjonen skal rapportere til styret kvartalsvis status på eksponering i forhold til rammer. Dersom det er brudd på styrevedtatte rammer skal funksjonen vurdere om det er behov for umiddelbar rapportering.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap i forbindelse med kredittgivning fordi kunden ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og at etablerte sikkerheter ikke skal dekke utestående krav. Dette er bankens største og mest utsatte risikoområde.

Bankens policy for kredittrisiko, som beslutes av styret, inneholder bl.a. krav og rammer knyttet til kredittrisiko i banken, herunder retningslinjer for risikoprofil, eksponering innenfor person- og bedriftsmarked, bransjefordeling og grense for samlet engasjement til en enkelt kunde. Kredittrisikoen skal iht. gjeldende policy for kredittrisiko være moderat. Sentrale forutsetninger for å håndtere risikoen er gode kredittvurderinger samt at alle ansatte etterlever gode rutiner. Kredittrisikoen overvåkes gjennom, risikoklassifiseringer, misligholdsrapportering og kvartalsvis rapportering av kredittammer.

Risikoklassifiseringssystemet som benyttes er en modell, inndelt i klasser fra 1 til 12 hvor 1 er best, og som beregner kundens sannsynlighet for mislighold (PD-probability of default) de kommende 12 måneder. Sannsynligheten for mislighold avgjør hvilken risikoklasse kunden får og blir automatisk oppdatert hver måned med interne data. Eksterne data blir oppdatert kvartalsvis for bedriftskunder og manuelt for privatkunder. I tillegg blir kundenes risikoklasse oppdatert ved behandling av alle nye kredittsaker.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke klarer å finansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser ved forfall. Likviditetsrisikoen vil avhenge av bankens balansestruktur, likviditeten i markedet og bankens kredittverdighet.

I bankens policy for likviditetsrisiko, som er vedtatt av styret, fremgår det at banken skal ha lav risiko. Marker Sparebank har hatt god tilgang på likviditet gjennom hele året. Innskuddsdekningen endte på 98,2%. Tilsvarende tall i fjor var 90,8%. I tillegg har banken en kreditt på sin oppgjørskonto i DnB på 130 mill. Eika Kapitalforvaltning AS forvalter bankens betydelige verdipapirportefølje. Eika Boligkreditt AS benyttes til avlastning for 1. prioritets boliglån.

I løpet av 2019 har banken redusert eksternt gjeld med NOK 100 mill. og total obligasjonsgjeld utgjør totalt NOK 350 mill. pr. utgangen av 2019. Løpetid på bankens obligasjonsgjeld er tilpasset ønsket forfallsstruktur, og samtlige lån er knyttet opp mot 3 mnd. nibor.

Likviditetsindikatoren LCR er beregnet til 349,7 pr. 31.12.2019. LCR måler størrelsen på bankens likvide aktiva i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid. Krav til LCR er 100.

Totalt sett vurderes bankens likviditetsrisiko som lav.

Markedsrisiko

Bankens markedsrisiko defineres som risiko for reduserte verdier av bankens eiendeler som følge av svingninger i markedspriser for finans- og realaktiva. Styring av bankens markedsrisiko skjer gjennom definerte maksimumsrammer for innskudd, investeringer i aksjer, aksjefond og obligasjoner m.m. i bankens policy for markedsrisiko. Rammene ligger godt innenfor de myndighetsbestemte maksimalgrensene og vurderes årlig av styret.

Banken har en avtale med Eika Kapitalforvaltning AS om aktiv forvaltningsservice av bankens obligasjonsportefølje. Avtalen angir bl.a. rammer for eksponering pr. sektor samt angivelse av låntakere innenfor hver sektor i porteføljen. Rapport om utvikling i porteføljen og i forhold til avtalte rammer, utarbeides hver måned. Marker Sparebank har liten eksponering i aksjer og aksjefond. Finansielle instrumenter, som innebærer valutarisiko, benyttes ikke.

Markedsrisikoen vurderes som lav og er en del av den finansielle risikoen som rapporteres til styret hvert kvartal.

Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko mener vi risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser.

I henhold til bankens policy for operasjonell risiko som er vedtatt av styret, skal risikoen være lav. Håndtering av operasjonell risiko skjer i stor grad gjennom bankens vedtatte policyer, rutiner og retningslinjer.

Banken har stort fokus på hvordan vi best kan etterleve og tilpasse oss nye lover og forskrifter. Vi har betydelig hjelp i dette arbeidet gjennom vårt eierskap i Eika Gruppen AS. Det er ikke registrert operasjonelle avvik i 2019 som har påført banken vesentlige tap eller økt risikoeksponering.

ICAAP

Marker Sparebank er underlagt kapitaldekningsregelverket, og skal derfor i tillegg til å oppfylle minstekrav til ansvarlig kapital, regelmessig gjennomføre en intern kapitalvurderingsprosess. Hensikten med ICAAP-arbeidet er å etablere en prosess for beregning og oppfølging av bankens kapitalbehov i forhold til risikoprofil.

Bankens siste ICAAP-rapport tar utgangspunkt i regnskapstallene pr. 31.12.2018 og viser et behov for ansvarlig kapitaldekning (konsolidert) på 17,3%. Beregnet ansvarlig kapitaldekning (konsolidert) ved samme tidspunkt i 2018 var 21,01%.

Organisasjon

Personal og arbeidsmiljø

Ved årsskiftet hadde banken 32 ansatte. Tilsvarende antall var 33 ved utgangen av 2018. Antall årsverk knyttet til bankvirksomheten er 30,8. Gjennomsnittsalderen for bankens ansatte er 49 år som er uendret fra i fjor. Gjennomsnittlig ansettelsestid er 13,5 år mot 13,8 år i 2018.

Det totale sykefraværet var på 2,27% i 2019 mot 1,62% i 2018. Det er ikke registrert personskader i 2019. Banken har avtale om bedriftshelsetjeneste.

Marker Sparebank ønsker, gjennom ulike tiltak, å bidra til likestilling og unngå diskriminering av enhver art. I generalforsamlingen, styret og bankens valgkomité er det jevn fordeling mellom kvinner og menn. Blant bankens ansatte er kvinneandelen på 65%. I bankens ledergruppe er kvinneandelen 33%.

Arbeidsmiljøet anses som meget godt. Det samme gjelder forholdet mellom styret, ledelsen og tillitsvalgte.

Endringer i bransjen skjer også fortløpende i forhold til krav til kompetanse. Det legges årlig en kompetanseplan for banken for å kartlegge og planlegge ulike behov for kompetanseheving. Det har også i 2019 vært gjennomført mange individuelle læringsløp blant de ansatte. Spesielt har sertifiseringsløpet innenfor kreditt og personforsikring berørt mange av kunderådgiverne i banken.

Samfunnsrolle

Marker Sparebank har vedtatt retningslinjer for bærekraftig virksomhet og samfunnsansvar. Retningslinjene omhandler hvordan banken påvirker mennesker, samfunn og miljø. Det å skape verdier og være lønnsom er en del av bankens samfunnsrolle, og banken vil på denne måten bidra til vekst og utvikling i lokalsamfunnet. Retningslinjene omfatter finansielle, miljømessige, forvaltningsmessige og sosiale aspekter ved driften. Bankens skal vise ansvarlighet i utøvelsen av sin virksomhet og skape langsiktige gode resultater og løsninger for kundene og samfunnet. I den forbindelse vil banken unngå å medvirke til miljøødeleggelser, korrupsjon eller brudd på grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter.

Bankens ansatte skal utvise en adferd som oppfattes som tillitsvekkende, ærlig og redelig og som er i samsvar med bankens etiske retningslinjer. I bankens retningslinjer for helse, miljø og sikkerhet er det rutiner for varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Styret har også vedtatt retningslinjer for å hindre forsøk på økonomisk kriminalitet som bl.a. hvitvasking og terrorfinansiering. Banken skal bekjempe økonomisk kriminalitet på bakgrunn av risikovurderinger og oppfølging av antihvitvaskområdet, mistenkelige transaksjoner og mulige svindelsaker. Marker Sparebank har utpekt en egen hvitvaskingsansvarlig.

Forholdet til kunder og leverandører er regulert i bankens etiske retningslinjer som gjennomgås årlig.

Vi skal etterleve kravene i ny personvernforordning og banken har utpekt et eget personvernombud.

Marker Sparebank skal være en lokal og forutsigbar samfunnsaktør. Det er også slik at banken og lokalmiljøet er gjensidig avhengige av hverandre. Banken utviser et betydelig samfunnsengasjement gjennom å gi gaver og sponse mange ulike lokale initiativ og formål innen kultur, idrett og oppvekst. Deler av bankens overskudd går dermed direkte tilbake til lokalsamfunnet. I 2019 har banken bevilget slike midler på i alt ca. NOK 2,6 mill. Flere lokale prosjekter har blitt tilført midler gjennom Lokalverdi.no, en folkefinansieringsplattform, som ble etablert i 2018. Det var et ledd i ønsket om å forsterke og videreutvikle vårt gaveinstitutt samt å bidra til ytterligere bærekraftig vekst og utvikling gjennom å sørge for at gode tiltak/prosjekter i lokalmiljøet kan realiseres i enda større grad. Det har vist seg å gi gode resultater.

Årlig sørger banken for kompetanseoverføring til lokalmiljøet gjennom kundemøter og skolebesøk med ulike temaer innenfor personlig økonomi.

Det er et mål for oss å bidra med ulike tiltak som påvirker miljøet positivt. Vi fremmer bruk av miljøvennlige produkter i egen drift så langt dette lar seg gjøre. De ansatte oppfordres til bruk av kollektive transportmidler ved ulike reiser/kurs i regi av banken. Det er ingen ansatte i banken som har firmabil. Mye av informasjonsflyten og kompetanseoppdatering skjer digitalt via videokonferanser/e-læring – noe som er svært effektivt og miljøvennlig.

Bankens styre har stort fokus på forventningene til bærekraft i bank og finans og vil i 2020 sørge for at ambisjonene og mål innenfor bærekraftarbeidet blir ytterligere konkretisert. Dette vil bl.a. skje i samarbeid med et felles prosjekt som pågår i Eika Alliansen. Styret vil også sørge for at bankens kompetanse innenfor bærekraftsområdet styrkes ytterligere.

Utvikling fremover

Det er styrets oppfatning at banken fortsatt er meget godt rustet til å håndtere utfordringene som er i finansmarkedet med stor konkurranse og stadige tilpasninger av nye regulatoriske krav. Banken kan vise til en god underliggende bankdrift og en meget solid kapitaldekning. Målsetting om å bestå som en selvstendig lokalbank står fast. For å lykkes i det arbeidet, vurderer fortsatt styret det som sentralt og viktig å være en del av Eika Alliansen.

Banken har i samarbeid med Eika-Gruppen og SDC forberedt endringene som følger av IFRS 9 fra 2020.

Årsregnskapet er fremlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Styret vil rette en stor takk til alle kunder, forretningsforbindelser, ansatte og tillitsvalgte for et meget godt samarbeid og god oppslutning om banken i 2019.

For styret i Marker Sparebank

Ørje, 10. mars 2020

Bjørg Dalane
Styrets leder

Tove Fagerhøy
Styrets nestleder

Jan Erik Hermanseter
Styremedlem

Jørn A. Ødegård
Styremedlem

Hans Petter Lier
Ansattes styremedlem

Rune Iversen
Adm. banksjef

Resultatregnskap

<i>Tall i tusen kroner</i>	NOTE	2019	2018
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		3.289	643
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		141.631	120.974
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		6.886	5.149
Sum renteinntekter og lignende inntekter		151.805	126.765
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		3.373	2.665
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		46.843	31.543
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		5.675	4.305
Andre rentekostnader og lignende kostnader	7	1.385	2.321
Sum rentekostnader og lignende kostnader		57.276	40.834
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		94.529	85.931
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		9.619	7.203
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		9.619	7.203
Garantiprovisjoner		426	401
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		32.063	27.990
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	32.488	28.391
Andre gebyr og provisjonskostnader		3.700	3.160
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	8	3.700	3.160
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		(706)	(421)
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		(79)	(291)
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		1.134	1.265
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	349	553
Driftsinntekter faste eiendommer		487	2.649
Andre driftsinntekter		3	3
Sum andre driftsinntekter		490	2.652
Netto andre driftsinntekter		39.246	35.639
Sum driftsinntekter		133.775	121.570

<i>RESULTATREGNSKAP</i>	NOTE	2019	2018
Lønn		19.009	18.393
Pensjoner	9	2.493	2.548
Sosiale kostnader		5.015	4.230
Administrasjonskostnader		21.635	20.551
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	10	48.152	45.723
Ordinære avskrivninger		1.788	2.008
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12	1.788	2.008
Driftskostnader faste eiendommer		2.607	2.697
Andre driftskostnader		6.440	7.136
Sum andre driftskostnader	13	9.047	9.833
Sum driftskostnader		58.987	57.564
Tap på utlån		853	1.360
Sum tap på utlån, garantier m.v.	2	853	1.360
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		(702)	-
Gevinst/tap		56	5.309
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.	6	-646	5.309
Resultat av ordinær drift før skatt		73.288	67.955
Skatt på ordinært resultat	14	17.555	15.275
Resultat for regnskapsåret		55.733	52.680
Overført til/fra sparebankens fond		52.733	49.680
Overført til/fra gavefond		3.000	3.000
Sum overføringer og disponeringer	19	55.733	52.680

Balanse

Eiendeler

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2019	2018
Kontanter og fordringer på sentralbanker	15	76.908	74.481
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		362.788	188.572
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		33.990	4.500
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		396.778	193.072
Kasse-/drifts- og brukskreditter		220.775	210.918
Byggelån		29.594	42.852
Nedbetalingslån		3.584.838	3.509.828
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	3.835.207	3.763.599
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(1.631)	(2.543)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(17.425)	(17.333)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		3.816.152	3.743.723
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		56.937	78.036
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		299.954	272.892
Sum sertifikater og obligasjoner	6	356.891	350.928
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		145.328	129.631
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	145.328	129.631
Utsatt skattefordel		2.962	3.000
Sum immaterielle eiendeler	14	2.962	3.000
Maskiner, inventar og transportmidler		2.408	2.252
Bygninger og andre faste eiendommer		18.195	18.017
Sum varige driftsmidler	12	20.603	20.270
Andre eiendeler		612	515
Sum andre eiendeler		612	515
Opptjente ikke mottatte inntekter		9.654	7.598
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		1.656	2.119
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		11.310	9.717
SUM EIENDELER		4.827.542	4.525.336

Gjeld og Egenkapital

Tall i tusen kroner	Noter	2019	2018
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		336	333
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		155.015	155.009
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	16	155.351	155.342
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		2.956.300	2.822.156
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		808.178	594.860
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	16	3.764.478	3.417.017
Obligasjonsgjeld		199.947	299.906
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17	199.947	299.906
Annen gjeld		40.178	38.021
Sum annen gjeld	18	40.178	38.021
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		7.641	7.678
Pensjonsforpliktelser	9	7.799	8.025
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		7.799	8.025
SUM GJELD		4.175.394	3.925.988
Sparebankens fond		648.748	595.948
Gavefond		3.400	3.400
Sum opptjent egenkapital	19	652.148	599.348
SUM EGENKAPITAL		652.148	599.348
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		4.827.542	4.525.336
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	20	20.709	18.030
Garantier til Eika Boligkreditt	20	11.121	11.063

For styret i Marker Sparebank

Ørje, 10. mars 2020

Bjørg Dalane
Styrets leder

Tove Fagerhøy
Styrets nestleder

Jan Erik Hermanseter
Styremedlem

Jørn A. Ødegård
Styremedlem

Hans Petter Lier
Ansattes styremedlem

Rune Iversen
Adm. banksjef

En alliansebank i eika.

Kontantstrømoppstilling

Tall i tusen kroner	2019	2018
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	(73.281)	(276.961)
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	140.779	120.510
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	347.461	267.408
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	(48.230)	(33.862)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	(29.487)	2
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjoner	3.249	(2.023)
Endring sertifikat og obligasjoner	(5.963)	(2.784)
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	6.392	5.053
Netto provisjonsinnbetalinger	28.788	25.231
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	428	844
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	(816)	(964)
Utbetalinger til drift	(59.835)	(51.934)
Betalt skatt	(14.881)	(13.292)
Utbetalte gaver	(1.109)	(1.880)
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	293.496	35.348
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	(2.122)	(1.918)
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	-	4.915
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	(15.941)	(19.867)
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	335	5.581
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	9.619	7.203
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	-8.109	-4.086
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(99.958)	99.963
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(5.459)	(4.192)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner	6	1
Renter på gjeld til kredittinstitusjonar	(3.334)	-
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	-108.745	95.772
A + B + C Netto endring likvider i perioden	176.642	127.033
Likviditetsbeholdning 1.1	263.053	136.020
Likviditetsbeholdning 31.12	439.695	263.053
Likviditetsbeholdning spesifisert:		
Konter og fordringer på Sentralbanken	76.908	74.481
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	362.788	188.572
Likviditetsbeholdning	439.695	263.053

Generelle prinsipper

Bankens årsregnskap for 2019 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt. Banken skal fra 01.01.2020 utarbeide regnskapet etter IFRS, se note 22.

RESULTATPOSTER

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN - BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. BM-engasjement over 0,5 mill. kr og PM-engasjement over 0,5 mill.kr. som ikke er klassifisert med lav risiko, vurderes særskilt. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket innen 90 dager.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger etter det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens utlånsportefølje av lån som ikke er individuelt vurdert for nedskrivning. Det nye risikoklassifiseringssystemet er grunnlag for gruppenedskrivninger. Prosentvise tap i den enkelte risikoklasse er basert på historiske tap i Eika-bankene. Nedskrivninger foretas på person- og næringsengasjement som i overensstemmelse med Finanstilsynets forskrifter er identifisert som tapsutsatte. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens hele låneengasjement.

OVERTATTE EIENDELER

Banken har pr. 31.12.2019 ingen overtatte eiendeler.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Det er ingen utestående derivatavtaler pr 31.12.2019.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Banken har ingen renteinstrumenter utenfor balansen pr. 31.12.2019.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen (herunder handelsportefølje og ikke handelsportefølje) og anleggspportefølje verdivurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 6.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen er satt ut til en profesjonell aktør, og forvalteren står også for verdifastsettelsen av virkelig verdi for de enkelte obligasjonene og sertifikatene. Det benyttes priser notert i markedet. Når noterte priser ikke foreligger, beregnes virkelig verdi i spread-matrise utarbeidet av Verdipapirfondenes forening.

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for virkelig verdi for ikke børsnoterte aksjer som er omløpsmidler eller anleggsmidler, er anskaffelseskost. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Tomter	0 %
Bankbygg/fast eiendom	2 %
Inventar og innredning	10 – 20 %
Kontormaskiner	20 %
EDB-utstyr	30 %

Immaterielle eiendeler

Det er ingen immaterielle eiendeler pr 31.12.2019, bortsett fra utsatt skattefordel. Balanseførte immaterielle eiendeler gjelder ellers anskaffelse av spesialtilpassede edb-systemer og løsninger. Immaterielle eiendeler avskrives lineært over 5 år. Eiendelene nedskrives dersom verdien av forventede økonomiske fordeler er lavere enn balanseført verdi. Utgifter til å reetablere eller opprettholde den økonomiske verdien av edb-systemer og løsninger kostnadsføres løpende.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Marker Sparebank følger IAS 19 for pensjonskostnader. Pensjonsforpliktelsen er gjenstand for årlig aktuarberegning. Pensjonskostnadene blir bokført under personalkostnader i resultatregnskapet. Differanse mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene, korrigert for effekt av endrede forutsetninger, føres i balansen enten som langsiktig gjeld (hvis negativ) eller som anleggsmiddel (hvis positiv). Forutsetningene som blir lagt til grunn for utregning av pensjonsforpliktelser, blir revurdert årlig i forkant av årlig aktuarberegning.

For innskuddsbasert pensjonsordning kostnadsføres årets premie etter hvert som den påløper.

Bankens ansatte har tidligere inngått i AFP ordningen for bank og finansnæringen. I forbindelse med omlegging av AFP ordningen er bankens ansatte overført til ny felles AFP ordning. Ny AFP ordning anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av bankens andel av forpliktelsen i ordningen. Dersom administrator ikke er i stand til å foreta beregninger av forholdsmessig andel, behandles flerforetaksordningen som en innskuddsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel per 31.12.2019 er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.2019.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

NOTE 1 – FINANSIELL RISIKO OG RISIKOSTYRING

Marker Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket (se omtale i note 3). Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold CRR/CRD IV-forskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko (herunder renterisiko) og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med nivåer: lav, middels og høy.

Kredittrisiko er omhandlet i note 2, likviditetsrisiko i note 4, renterisiko i note 5 og annen markedsrisiko i note 6.

Bankens andre risikoområder:

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av banken. Banken har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2019 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2019 som ikke er opplyst i regnskapet.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerheters verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

2019	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnstakere o.l.	2.574.166	101.184	11.496	668	2.686.178
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	744.713	34.372	882	-	779.967
Industriproduksjon	41.872	12.331	994		55.197
Bygg og anlegg	93.167	18.930	11.231	600	122.728
Varehandel, hotell/restaurant	62.995	5.982	1.427		70.404
Transport, lagring	39.868	4.178	4.942		48.989
Finans, eiendom, tjenester	216.403	9.070	842		226.315
Sosial og privat tjenesteyting	62.023	7.893	16	363	69.568
Offentlig forvaltning	-	45.000	-		45.000
Sum	3.835.207	238.939	31.830	1.631	4.104.346

MAKS KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2018	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnstakere o.l.	2.534.889	81.032	11.438	298	2.627.061
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	690.744	38.309	679	200	729.532
Industriproduksjon	37.774	10.499	816		49.089
Bygg og anlegg	99.294	16.797	8.471		124.562
Varehandel, hotell/restaurant	67.374	3.692	1.427	1.845	70.648
Transport, lagring	44.494	4.309	4.828		53.631
Finans, eiendom, tjenester	229.428	9.738	842		240.009
Sosial og privat tjenesteyting	59.602	7.985	592	200	67.979
Offentlig forvaltning	-	55.000	-		55.000
Sum	3.763.599	227.361	29.093	2.543	4.017.510

Maksimal kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. Garantiansvar til Eika Boligkreditt er klassifisert som eksponering mot lønnstakere o.l.

For garantier henvises til note 20. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved

vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

Risikovurdering

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess. Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittisiko i bedrifts- og personmarkedsporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap.

Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og evt. mislighold.

Modellen inneholder ikke vurderinger basert på sikkerhetsverdier og kundens risikoklasse er derfor en sammensetning av eksterne og interne data som gir kunden en sannsynlighetsvurdering av fremtidig mislighold (PD-verdi). Systemet bygger på en sammensetning av data for kundeadfærd (behaviour-modell), samt en modell for innhenting av generisk score.

Kredittisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidede kreditt håndbøker med policyer og rutiner samt administrativ fullmaktsstruktur for styring av kredittisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittisiko består hovedsakelig av små enkeltrisikoen mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittisiko er i samsvar med bankens risikopol.

Risikoklassifisering

De fleste utlån er tilfredsstillende sikret ved pant, kausjon o.l. Det er få lån av betydelig størrelse. Bankens utlånspolicy bygger på en sunn og god kvalitetsmessig vurdering av låneprosjektene. Porteføljen overvåkes kontinuerlig, med vekt på lån med restanser og høyrisikokunder. Banken opererer hovedsakelig i et oversiktlig geografisk område med god kunnskap om kundene, boligpriser mv.

Av samlede utlån til kunder på 3 835 mill. er hele 67 % utlånt til personkunder og 70 % gitt til kunder innen bankens geografiske nærområde. Banken benytter et saksgangssystem som kvalitetssikrer kredittbehandlingen. Ved vurdering av kredittsaker legges det vekt på betalingsevne og sikkerhet. Styret får en jevnlig rapportering av innvilgede lån og restanse- og overtrekkslister. Garantier blir sikkerhetsmessig vurdert på linje med utlån.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i 10 friske risikoklasser og 2 klasser for hhv. misligholdte engasjement og engasjement med individuelle nedskrivninger. Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således normalt med en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising av lån. De lån som har lavest rente har også tilsvarende lav risiko.

Pr. 31.12.2019 var 99,97 % av utlånsporteføljen klassifisert. Tilsvarende tall for 2018 var 99,96 %. Engasjement i lav risiko (risikoklasse 1 - 3) var pr. 31.12.2019 71,14 % mot 72,59 % i 2018, middels risiko (risikoklasse 4 - 7) var 20,02 % mot 19,39 % og høy risiko (risikoklasse 8 - 10) var 8,19 % mot 7,49 % i 2018, (risikoklasse 11 og 12) var 0,62 % mot 0,49 % i 2018.

Det er gjort en grundig vurdering av bankens største engasjement samt alle tapsutsatte engasjement og høyrisikoengasjementer. Dette innbefatter alle engasjementer med risikoklasse 8 -12. Tapsanslaget for år 2020 er ca. 0,10 % av brutto utlån. Det er alltid en viss usikkerhet ved slike prognoser, men sett i lys av at banken har en høy andel utlånt til personmarkedet mener vi dette er realistisk. Når det gjelder hvilke kriterier som er lagt til grunn for beregning av forventet tapsnivå, henvises til det som ovenfor er angitt i relasjon til risikoklassifiseringssystemet. De forskjellige elementer som der er nevnt vil alle være relevante. I tillegg kan nevnes eventuelle lokale forhold, det være seg utvikling innen bestemte bransjer, deler av næringslivet etc. Lokale rammebetingelser kan ha direkte innflytelse på utviklingen av en lokalbanks portefølje. Bankens prognostiserte tapsanslag for neste år er primært basert på nasjonale makrotall kombinert med erfaringstall fra banken.

Tabellen nedenfor viser kredittkvaliteten for utlånsrelaterte eiendeler.

RISIKOKLASSIFISERING

Personmarkedet 2019

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	2.009.054	93.069	300	
Middels risiko, klasse 4-7	414.390	8.034	75	
Høy risiko, klasse 8-10	130.511	81		
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	18.938	-		668
Ikke klassifisert*	1.272	-	11.121	
Totalt	2.574.165	101.184	11.496	668

2018

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	2.018.117	79.421	300	
Middels risiko, klasse 4-7	358.453	1.355	75	
Høy risiko, klasse 8-10	147.117	256		
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	9.801	-		298
Ikke klassifisert*	1.401	-	11.063	
Totalt	2.534.889	81.032	11.438	298

* Garantier i EBK er utenfor bankens risikoklassifiseringssystem, garantiene er godt sikrede boliglån innenfor 60 % belåningsgrad.

Bedriftsmarkedet 2019

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	720.679	87.632	2.022	
Middels risiko, klasse 4-7	336.990	44.872	15.317	
Høy risiko, klasse 8-10	197.261	5.101	2.568	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	6.111	150	427	963
Ikke klassifisert	-	-	-	
Totalt	1.261.041	137.755	20.334	963

2018

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	713.874	93.963	2.051	
Middels risiko, klasse 4-7	371.538	42.604	12.491	
Høy risiko, klasse 8-10	134.661	9.560	3.036	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	8.637	202	77	2.245
Ikke klassifisert	-	-	-	
Totalt	1.228.710	146.329	17.655	2.245

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 11,1 mill. kroner.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Spesifikasjon av utlånsporteføljen, mislighold og tap på utlån

UTLÅN

	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	744.713	19,5 %	690.744	18,5 %
Industriproduksjon	41.872	1,1 %	37.774	1,0 %
Bygg og anlegg	93.167	2,4 %	99.294	2,7 %
Varehandel, hotell/restaurant	62.995	1,7 %	67.374	1,8 %
Transport, lagring	39.868	1,0 %	44.494	1,2 %
Finans, eiendom, tjenester	216.403	5,7 %	229.428	6,1 %
Sosial og privat tjenesteyting	62.023	1,6 %	59.602	1,6 %
Sum næring	1.261.041	33,0 %	1.228.710	32,8 %
Personkunder	2.574.166	67,5 %	2.534.889	67,7 %
Brutto utlån	3.835.207		3.763.599	
Individuelle nedskrivninger	-1.631	0,0 %	-2.543	-0,1 %
Gruppenedskrivninger	-17.425	-0,5 %	-17.333	-0,5 %
Netto utlån til kunder	3.816.152	100,0 %	3.743.723	100,0 %
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	1.112.107		1.106.256	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	4.928.259		4.849.979	

Se note 20 vedrørende utlån hos Eika Boligkreditt.

Mislighold

Misligholdte lån	2019	2018	2017	2016	2015
Misligholdte lån i alt	18.589	17.418	18.181	5.518	18.100
Individuelle nedskrivninger	-514	-2.343	-1.728	-140	-200
Netto misligholdte lån i alt	18.075	15.075	16.453	5.378	17.900

Mislighold refererer seg til kunder som ikke har betalt termin på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrett på rammekreditt ikke er innekket som avtalt etter 90 dager etter at overtrekket fant sted.

Fordeling av misligholdte lån	2019	2018	2017
Personmarked	18.495	9.801	15.435
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske	94	4.497	
Industriproduksjon			107
Bygg og anlegg			15
Varehandel, hotell/restaurant		2.552	2.522
Transport, lagring		332	
Finans, eiendom, tjenester		199	
Sosial og privat tjenesteyting		37	102
Misligholdte lån i alt	18.589	17.418	18.181
Tapsutsatte lån	2019	2018	2017
Øvrige tapsutsatte lån i alt	6.616	1.052	1.557
Individuelle nedskrivninger	-1.117	-200	-200
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	5.499	852	1.357
Fordeling av øvrige tapsutsatte lån	2019	2018	2017
Personmarked	455		
Næringssektor fordelt:			
Bygg og anlegg	4.927		
Sosial og privat tjenesteyting	1.234	1.052	1.557
Tapsutsatte lån i alt	6.616	1.052	1.557

Individuelle nedskrivninger på utlån – fordelt på person/næring

	2019	2018
Personmarked	668	298
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	200
Industriproduksjon		
Bygg og anlegg	600	
Varehandel, hotell/restaurant		1.845
Finans, eiendom, tjenester		
Sosial og privat tjenesteyting	363	200
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	1.631	2.543

Individuelle nedskrivninger på utlån	2019	2018
Individuelle nedskrivninger 01.01.	2.543	1.938
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-1.879	-242
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	300	500
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	931	498
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-264	-151
Individuelle nedskrivninger 31.12.	1.631	2.543

Nedskrivninger på grupper av utlån	2019	2018
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	17.333	16.432
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	92	901
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	17.425	17.333

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2019						Sum forfalte
	0 – 30 dg	31 – 90 dg	91 – 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	utlån
Personmarked	155.885	12.078	5.788	4.659	2.451	180.861
Bedriftsmarked	16.305	181	-	-	-	16.486
Sum	172.190	12.259	5.788	4.659	2.451	197.347

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2018						Sum forfalte
	0 – 30 dg	31 – 90 dg	91 – 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	utlån
Personmarked	122.435	18.784	3	2.083	6.165	149.470
Bedriftsmarked	289	104	332	37	-	762
Sum	122.724	18.888	335	2.120	6.165	150.232

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet.

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet	2019	2018
Resultatførte renter på lån som er nedskrevet	28	103

Bokført verdi av lån med betalingslettelser	2019	2018
Bokført verdi av lån med reforhandlede betingelser	65.024	36.799

Tapskostnader utlån/garantier	2019	2018
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-912	605
Periodens endring i gruppeavsetninger	92	901
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	1.879	139
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	194	150
Periodens renter på nedskrevet del av utlån	-28	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-372	-435
Periodens tapskostnader	853	1.360

Nedskrivning for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner

Banken har ingen nedskrivninger for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner verken i 2019 eller i 2018.

Konsentrasjonsrisiko

Banken er i liten grad eksponert mot store næringskunder.

Banken har per 31.12.2019 ingen store næringskunder, dvs. der kundens samlede grupperte engasjement er større enn 10 % av bankens ansvarlige kapital. Eksponeringen mot bankens kunder er ellers godt spredt geografisk, hensyn tatt til bankens markedsandel. For å sikre diversifisering er det gitt rammer for eksponering i bransjer og per kunde.

Utlån fordelt geografisk	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Primærdistrikt	2.666.329	69,5 %	2.631.051	69,9 %
Sekundærdistrikt	288.302	7,5 %	286.616	7,6 %
Tertiærdistrikt	880.576	23,0 %	845.931	22,5 %
Brutto utlån	3.835.207	100,0 %	3.763.599	100,0 %

Utlån til virkelig verdi

Bankens utlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kredittpåslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen. Balanseført verdi av lån med flytende rentebetingelser ansees derfor som beste estimat på virkelig verdi.

Banken har ingen utestående utlån med fast rente.

NOTE 3 – ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital, annen kjernekapital (hybridkapital/fondsobligasjoner) og tilleggs kapital (ansvarlig lånekapital). Kravet til ren kjernekapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 12,5 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag, inklusiv bufferkrav. I tillegg til dette må pilar-2 tillegget dekkes med ren kjernekapital. Tilsvarende er minstekravene til kjernekapitaldekning 14 % og kapitaldekning 16 %. Da banken kun er kapitalisert med ren kjernekapital vil det være kravet til ansvarlig kapital på 16 % med tillegg av pilar-2 kravet som er gjeldende minimumsnivå. Banken har pr d.d. ikke mottatt Finanstilsynets vurdering av pilar-2 tillegget

Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

Kapitaldekningen ble rapportert iht. Basel III/CRD IV.

	2019	2018
Sparebankens fond	648.748	595.948
Gavefond	3.400	3.400
Sum egenkapital	652.148	599.348
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse		
Fradrag for immaterielle eiendeler		
Utsatt skatt		
Fradrag for ansvarlig kapital i finansiell sektor	-39.082	-29.292
Sum ren kjernekapital	613.066	570.056
Sum kjernekapital	613.066	570.056
Netto ansvarlig kapital	613.066	570.056
	2019	2018
Eksponeeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater		
Lokal regional myndighet	11.255	12.830
Institusjoner	16.817	10.210
Foretak	406.789	500.143
Pantsikkerhet eiendom	1.319.296	1.382.028
Forfalte engasjementer	19.392	16.889
Høyrisiko engasjementer	51	217
Obligasjoner med fortrinnsrett	22.927	22.611
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	78.456	37.676
Andeler i verdipapirfond	19.194	19.928
Egenkapitalposisjoner	66.219	60.928
Øvrige engasjementer	218.623	214.421
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	2.179.019	2.277.883
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	229.871	217.040
Sum beregningsgrunnlag	2.408.890	2.494.923
Kapitaldekning i %	25,45 %	22,85 %
Kjernekapitaldekning	25,45 %	22,85 %
Ren kjernekapitaldekning i %	25,45 %	22,85 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	12,51 %	12,39 %
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,50 %)	60.222	62.373
Motsyklisk buffer (2,50 %)	60.222	49.898
Systemrisikobuffer (3,00 %)	72.267	74.848
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	192.711	187.119
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	108.400	112.272
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	311.955	270.665

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 1,49 % i Eika Gruppen AS og på 1,35 % i Eika Boligkreditt AS.

	2019	2018
Ren kjernekapital	650.672	599.501
Kjernekapital	659.891	609.780
Ansvarlig kapital	671.506	620.026
Beregningsgrunnlag	2.898.238	2.950.621
Kapitaldekning i %	23,17 %	21,01 %
Kjernekapitaldekning	22,77 %	20,67 %
Ren kjernekapitaldekning i %	22,45 %	20,32 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	10,30 %	10,09 %

NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. I tabellen under er trukkede kasse-/driftskreditter tatt med under linjen for utlån til kunder og fordelt med utgangspunkt etter revurderingsdato.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Banken har deponert likvide verdipapirer for 200 millioner kroner i Norges Bank.

Trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner.

Banken har 658 millioner i innskudd som har løpende bindingstid på 32 dager.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 82%. Innskuddsdekningen utgjør ved årets utgang 98,2 % mot 90,8 % året før. Likviditetssituasjonen vurderes som god.

Restnedbetalingstid på eiendels- og gjeldsposter EIEDELER

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./for dr. sentralbanker	-	-	-	-	-	76.908	76.908
Utl./for dr. til kredittinst.	-	-	-	4.500	-	392.278	396.778
Utlån til kunder	29.286	30.266	111.622	471.161	3.192.873	-19.056	3.816.152
Obligasjoner/sertifik.	14.028	24.010	113.988	204.865	-	-	356.891
Aksjer	-	-	-	-	-	145.328	145.328
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	35.487	35.487
Sum eiendeler	43.313	54.275	225.610	680.526	3.192.873	630.944	4.827.542

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	-	50.000	100.000	-	5.351	155.351
Innskudd fra kunder	-	657.989	-	-	-	3.106.488	3.764.478
Obligasjonsgjeld	-	-	49.997	149.950	-	-	199.947
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	55.618	55.618
Egenkapital	-	-	-	-	-	652.148	652.148
Sum gjeld og egenkapital	-	657.989	99.997	249.950	-	3.819.606	4.827.542

Banken har utarbeidet et eget dokument for likviditetspolicy. I dette dokumentet er det satt opp rammer for bl.a. LCR, og innskuddsdekning m.m. Enkelte rammer som for eksempel innskuddsdekning, blir rapportert til styret hver måned, mens andre rammer blir rapportert til styret hvert kvartal.

Banken har også en egen modell for stresstesting av likviditet. Denne modellen tar for seg tre scenarier hvor banken ut fra visse forutsetninger kan beregne hvordan likviditetsbehovet blir frem i tid.

Banken hadde LCR på 350 og NSFR på 129 pr. 31.12.2019.

NOTE 5 – RENTERISIKO

Banken er eksponert for renterisiko knyttet til tap av rentenetto. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko reduseres ved at innlån og utlån i høy grad tilpasses samme rentebetingelser. Bankens styre har fastsatt maksimumsrammer for bankens renterisiko. Ettersom bankens innlån fra kunder og utlån til kunder løper til flytende rente, er det ingen reell risiko på denne aktiviteten. Det er ingen utlån til fast rente eller fastrenteinnskudd pr 31.12.2019. Alle rentepapirer har flytende rente, og bankens renterisiko knyttet til rentepapirer er derfor begrenset. Styret har utarbeidet rammer for renterisiko på rentebærende papirer. Det foretas en løpende kontroll av at virksomheten holdes innenfor disse rammer.

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først forta renteendringer på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring i markedsrenten vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ingen beholdning er bundet over 3 måneder og renteforfallene fordeler seg i den 3 måneders perioden.

Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten er lav. En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 1,3 millioner kroner.

Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor fastsatte rammer. Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen.

Renteendringstidspunkt for eiendels- og gjeldsposter

EIENDELER

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./forbr.sentralbanker	-	-	-	-	-	76.908	76.908
Utl./forbr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	396.778	396.778
Utlån til kunder	-	3.833.577	-	-	-	(17.425)	3.816.152
Obligasjoner/sertifik.	63.246	256.719	36.924	-	-	-	356.890
Aksjer	-	-	-	-	-	145.328	145.328
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	35.487	35.487
Sum eiendeler	63.246	4.090.296	36.924	-	-	637.075	4.827.542

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	150.000	-	-	-	5.351	155.351
Innskudd fra kunder	-	3.764.478	-	-	-	-	3.764.478
Obligasjonsgjeld	-	199.947	-	-	-	-	199.947
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	55.618	55.618
Egenkapital	-	-	-	-	-	652.148	652.148
Sum gjeld og egenkapital	-	4.114.425	-	-	-	713.117	4.827.542

NOTE 6 – MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risikoen for tap og gevinst forårsaket av endringer i markedsparametere som rente, valutakurser, aksje- eller råvarepriser. Markedsrisiko som banken står overfor er hovedsakelig renterisiko og inkluderer potensielle svingninger i verdien av fastrenteinstrumenter eller finansielle instrumenter knyttet til en markedsbenchmark (NIBOR flytende pengemarkedsrente) som følge av endringer i markedsrenter, og i fremtidige kontantstrømmer for finansielle instrumenter til flytende rente. Priserisiko kommer av endringer i markedspriser, enten forårsaket spesifikke faktorer knyttet til et individuelt finansielt instrument eller utsteder, eller faktorer som påvirker alle instrumenter handlet i et marked. Dette kan for eksempel omhandle endringer i priser eller volatilitet på aksjer, aksjeindekser eller råvarer. Rentepapirer, aksjederivater og råvaderivater er eksponert for denne risikoen.

Det vesentligste av markedsrisiko relaterer seg til verdipapirmarkedet representert ved egne verdipapir-beholdninger. Hovedtyngden av bankens portefølje er plassert i likvide obligasjoner med begrenset risiko for store fall i markedsverdi. Obligasjonsporteføljen er forvaltet av Eika Kapitalforvaltning AS som har spesialkompetanse innen området. Forvaltningen er underlagt rapporterings- og posisjonsrammer fastlagt av styrene i selskapene. Rammene skal begrense risikoen, og disse rammene gjennomgås minst én gang i året.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes basert på stressscenarier utarbeidet i tråd med anbefalinger fra Finanstilsynet og Baselkomiteen.

Banken har ingen inngåtte derivatavtaler pr 31.12.2019.

Aksjer i tilknyttede selskaper, konsernselskaper og strategiske plasseringer er ikke en del av priserisikoen på aksjer, men inngår i strategisk risiko og eierrisiko.

Banken har ingen vesentlig valutaeksponering per 31. desember 2019.

Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

Det er etablert interne retningslinjer for obligasjoner, og i forhold til disse skal det vektlegges god spredning på utstedere, det er bestemt en maksimum eksponering pr. utsteder og det skal investeres i likvide obligasjoner. De fleste obligasjoner er regulert i forhold til 3 mnd. NIBOR, og følgelig blir renterisikoen lav. Det skal videre kun investeres i obligasjoner med lav til middels kredittrisiko, med hovedvekt på de med lav risiko. Følgelig er mesteparten av bankens obligasjoner, obligasjoner med fortrinnsrett og obligasjoner i finansinstitusjoner.

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER	Nominell verdi	Anskaffelses kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Utstedt av det offentlige				
Lokale og regionale myndigheter				
Børsnoterte	5.000	4.975	4.975	4.977
Ikke børsnoterte	52.000	52.021	51.962	51.967
Sum utstedt av det offentlige	57.000	56.995	56.937	56.943
Utstedt av andre				
Institusjoner				
Børsnoterte	5.000	5.021	5.008	5.008
Ikke børsnoterte	65.000	66.561	66.175	66.214
Obligasjoner med fortrinnsrett				
Børsnoterte	171.000	171.821	171.574	171.780
Ikke børsnoterte	57.000	57.338	57.198	57.265
Sum utstedt av andre	298.000	300.741	299.954	300.266
Sum sertifikater og obligasjoner	355.000	357.737	356.891	357.209

Børsnoterte obligasjoner og sertifikater inkluderer ikke verdipapirer notert på ABM.

Beregningen av virkelig verdi bygger på børskurs og/eller forvalters observerte markedsverdier, og alle papirer er i NOK.

Den gjennomsnittlige effektive renten på obligasjonsbeholdningen på rapporteringstidspunktet er 1,96 % og fremkommer som avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning.

Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Omløp	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Børsnotert						
	920.237.126	Atea ASA	610	467	78	78
Sum børsnotert			610	467	78	78
Ikke børsnotert						
	998.845.467	NBNP2 AS	6.787	173	34	34
Sum ikke børsnotert			6.787	173	34	34
Sum omløpsaksjer			7.397	640	112	112

Anlegg		Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Børsnotert					
937.885.822	Høland og Setskog Sparebank	4.600	506	364	538
Sum børsnoterte		4.600	506	364	538
Ikke børsnotert					
885.621.252	Eika Boligkreditt	16.497.280	68.889	68.889	68.647
916.148.690	Spama AS	200	20	20	224
937.894.805	Kvinesdal Sparebank	14.973	1.497	1.213	1.213
979.319.568	Eika Gruppen AS	361.986	18.005	17.452	53.393
979.391.285	Eiendomskreditt AS	7.764	794	794	945
937.896.581	Hjelmeland Sparebank	16.800	1.848	1.668	1.668
932.672.065	Sparebankenes Eiendomsmegler AS	600	197	197	197
950.819.510	Normeka AS	1.200	320	320	320
977.223.415	Rakkestad Flyplass AS	10	100	50	50
979.932.790	Opplevelsessenteret Østfoldbadet AS	40	10	1	1
984.753.551	Næringshagen Østfold AS	63	63	63	63
	SDC A/S	3.390	1.512	1.512	1.730
921.859.708	Eika VBB AS	1.686	5.226	5.226	6.672
821.083.052	VN Norge AS	1.878	2.658	2.658	3.397
Sum ikke børsnoterte		16.907.870	101.140	100.063	138.520
Sum anleggsaksjer		16.912.470	101.646	100.427	139.058
Rente og aksjefond					
Ikke børsnotert					
983.783.880	Eika Egenkapitalbevis	6.592	995	995	1.657
983.231.411	Eika Sparebank	18.455	18.954	18.908	18.908
985.187.649	Eika Pengemarked	18.111	18.782	18.721	18.721
912.370.275	Eika Kreditt	5.983	6.155	6.163	6.163
Sum rente og aksjefond		49.141	44.885	44.788	45.450
Sum verdipapirer med variabel avkastning		16.969.008	147.171	145.327	184.621

Beregningen av virkelig verdi bygger på børskurs og/eller forvalters observerte markedsverdier, og alle papirer er i NOK.

Banken har andeler i aksjefondet Eika Egenkapitalbevis, pengemarkedsfondene Eika Sparebank og Eika Pengemarked og i obligasjonsfondet Eika Kreditt. Finanstilsynet har presisert at andeler i verdipapirfond skal klassifiseres som aksjer og andeler og at avkastningen skal klassifiseres som inntekter fra aksjer og andeler og ikke renteinntekter.

Endringer i 2019		Anleggsaksjer
Inngående balanse		85.468
Tilgang 2019		15.940
Avgang 2019		-279
Nedskrivning		-702
Utgående balanse		100.427

Netto verdiendring og gevinst/-tap på verdipapirer som er omløpsmidler og valuta

Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	2019	2018
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	144	214
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-572	-660
Kursregulering obligasjoner	-278	25
Netto gevinst/-tap obligasjoner	-706	-421
Kursgevinst ved oms. av aksjer og andeler		
Kurstap ved oms. av aksjer og andeler		
Kursregulering aksjer og andeler	-79	-291
Netto gevinst/-tap aksjer og andeler	-79	-291
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	1.134	1.265
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	348	553

Gevinst/tap og nedskrivning på verdipapirer klassifisert som anleggsmidler	2019	2018
Nedskrivning aksjer	-702	-
Gevinst ved tildeling av aksjer – VN Norge AS	-	2.658
Gevinst ved tildeling av aksjer og fusjon – VBB AS	-	1.891
Gevinst ved omsetning av aksjer – andre	56	759
Netto gevinst/tap på aksjer klassifisert som anleggsmidler	-646	5.309

Banken har også eierskap i konvertible C-aksjer i Visa Inc., som Visa Norge Holding 1 AS forvalter på vegne av 104 banker i Norge. Virkelig verdi av bankens andel er kr. 478 709,93 og aksjeposten blir balanseført i 2020 ifm. overgangen til IFRS.

NOTE 7 – ANDRE RENTEKOSTNADER

	2019	2018
Andre rentekostnader	6	3
Avgift til Sikringsfondet	1.379	2.318
Sum andre rentekostnader	1.385	2.321

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner pålegger alle banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet plikter å dekke tap inntil kr 2 millioner som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes Sikringsfond. Med innskudd menes enhver kreditsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person.

Banken betaler en årlig avgift til innskuddsgarantifondet og krisetiltaksfondet.

NOTE 8 – PROVISJONSINNTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER

Provisjonsinntekter	2019	2018
Garantiprovisjon	426	401
Betalingsformidling	12.340	10.728
Verdipapirforvaltning og -omsetning	2.093	1.969
Provisjon Eika Boligkreditt	8.901	7.490
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	5.995	5.074
Andre provisjons- og gebyrinntekter	2.733	2.730
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	32.488	28.391

Provisjonskostnader	2019	2018
Transaksjonsavgifter og lignende	3.418	2.876
Betalingsformidling, interbankgebyrer	146	164
Andre provisjonskostnader	136	120
Sum provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	3.700	3.160

NOTE 9 – PENSJON

Tjenestepensjonsordning (OTP)

Banken har en innskuddsbasert pensjonsavtale for alle ansatte som dekker kravene til obligatorisk tjenestepensjon (OTP). Ordningen innebærer ingen forpliktelse for banken utover en andel av lønn som hvert år må innbetales. Årets premie kostnadsføres løpende over driften.

Avtalefestet pensjon (AFP)

AFP-premie kostnadsføres løpende over driften.

Driftspensjon

Banken har inngått førtidspensjonsavtale for banksjef, med fratredelse ved fylte 62 år. Avtalen sikrer banksjef en pensjon på 70% av lønn fra fylte 62 år og livsvarig. Banken har også en løpende pensjonsforpliktelse vedr. tidligere banksjef.

Banken har benyttet IAS 19 fra 01.01.2015. Det innebærer at pensjonsforpliktelsen reguleres for endringer i estimatavvik direkte mot egenkapitalen, og ikke mot pensjonskostnader i bankens resultat.

	2019	2018
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	2,30 %	2,60 %
Forventet avkastning	0,00 %	0,00 %
Lønnsregulering	2,25 %	2,75 %
G-regulering	2,00 %	2,50 %
Pensjonsregulering	1,50 %	1,50 %
Arbeidsgiveravgift-sats	19,10 %	19,10 %
Pensjonsavtale banksjef		
Nåverdien av påløpte pensjonsforpliktelser	-3.144	-2.450
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	-601	-468
Påløpte pensjonsforpliktelser	-3.744	-2.918
Pensjonsavtale tidligere banksjef		
Nåverdien av påløpte pensjonsforpliktelser	-3.404	-4.289
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	-650	-819
Påløpte pensjonsforpliktelser	-4.054	-5.108
Netto underfinansierede avtaler	-7.799	-8.025
Årets pensjonskostnad		
Kostnadsført kollektiv pensjonsordning	-	-
Kostnadsført innskuddsbasert ordning (OTP)	1.384	1.483
Kostnadsført AFP	334	222
Kostnadsført individuelle pensjonsavtaler	775	843
Sum pensjonskostnad	2.493	2.548

Pensjonsforpliktelser

Ved måling av nåverdien av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. Estimert påløpt pensjonsforpliktelse korrigeres hvert år i samsvar med aktuarberegnet oppgave fra livsforsikrings-selskapet.

NOTE 10 – LØNN- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2019	2018
Lønn til ansatte	18.530	17.962
Honorar til styre og tillitsmenn	479	431
Pensjoner	2.493	2.548
Arbeidsgiveravgift	3.960	3.687
Øvrige personalkostnader	1.055	543
Eksterne tjenester	2.780	2.375
Kurs, velferd, utdanning	329	354
Kontorrekvisita, blanketter, trykksaker	1.175	1.260
Telefon, porto og frakt	893	883
Reklame, annonser, markedsføring	2.512	2.180
Diett, reiseutgifter, godtgjørelser	301	264
EDB-kostnader	13.645	13.235
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	48.152	45.723
Antall ansatte pr 31.12.	32,0	33,0
Antall årsverk pr 31.12.	31,4	32,0
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	32,0	31,8

NOTE 11 – LÅN OG YTELSER

	Lønn og honorarer	Pensjonsordning*	Annen godtgjørelse	Sum	Lån	EBK
Ledende ansatte						
Adm. banksjef	1.311	134	175	1.620	1.580	-
Sum ledende ansatte	1.311	134	175	1.620	1.580	-
Styre						
Styrets leder	123			123	6.152	3.784
Styrets nestleder	42			42	1.920	-
Styremedlem	66			66	2.820	-
Styremedlem	33			33	-	-
Styremedlem	61			61	2.719	-
Styrets nestleder (tidligere)	82			82		
Styremedlem, observatør	10			10		
Styremedlem, vara	4			4		
Samlede ytelser og lån til styret	421	-	-	421	13.611	3.784
Generalforsamling						
Generalforsalingens leder	12			12	-	-
Øvrige medlemmer av generalforsamlingen	46			46	26.995	1.272
Samlede ytelser og lån til Generalforsamling	58	-	-	58	26.995	1.272

* Innbetalt kostnad på OTP(innskuddspensjon)

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerenten og myndighetenes normrente. Differansen, kr. 263.024 for 2019, er grunnlag for fordelsbeskatning av ansatte. Beløpet er ikke ført som kostnad, men reduserer bankens renteinntekter tilsvarende. Lån til adm. banksjef følger generelle vilkår for øvrige ansatte.

Samlede lån til ansatte med rentesubsiderte rentevilkår: kr 44,0 mill

Samlede lån til ansatte med ordinære rentevilkår: kr 17,1 mill

Lånene er gitt til en rente som settes til 60 % av laveste utlånsrente ihht. bankens gjeldende prislister. Lånene er sikret med pant innenfor 80 % av verdi. Gjennomsnittlig løpetid er ca. 16 år.

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier. Banken hadde i 2019 ingen transaksjoner

En alliansebank i eika.

med nærstående parter utover overnevnte transaksjoner. Banken benytter ikke aksjeverdibaserte godtgjørelser til ansatte eller tillitsvalgte.

OTP – Obligatorisk tjenstepensjon er pliktig. Banken har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene. Det er gjort avtale med adm. banksjef om gjensidig oppsigelsesfrist på 6 måneder. Utover dette er det ikke avtalt noen form for opphørsvederlag eller lignende, verken til adm. banksjef eller til styrets leder.

Banken har en bonusordning som omfatter alle faste ansatte med unntak av adm. banksjef. Bonus utbetales utfra årsverk og samlet bonusutbetaling i 2019 er 611.550,-. Ordningen er innenfor forskrift om godtgjørelse i finansinstitusjoner.

Adm. banksjef har avtale om fratredelse ved fylte 62 år. Se også note 9.

NOTE 12 – VARIGE DRIFTSMIDLER

	Immater. Eiendeler	Fast eiendom	Inventar/ maskiner	Sum
Kostpris 01.01.2019	6.316	38.406	19.550	64.272
Tilgang		942	1.180	2.122
Avgang				-
Kostpris 31.12.2019	6.316	39.348	20.730	66.394
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2019	6.316	20.389	17.298	44.003
Ordinære avskrivninger		764	1.024	1.788
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2019	6.316	21.153	18.322	45.791
Bokført verdi 31.12.2019	-	18.195	2.408	20.603

Fast eiendom	Eiendomstype	Areal m ²	Herav utleid areale m ²	Balanseført verdi 31.12
Bankgården, Ørje	Bankbygg	900	-	4.827
Seksjoner i Skaun borettslag, Rakkestad	Kontorseksjoner	800	357	8.716
Bankgården, Aremark	Kontorbygg	900	208	3.028
Hytte	Fritidsbolig			18
Tomter	Tomt			1.606
Sum				18.195

Samlet utgjorde husleieinntekter for 2019 kr 486.866

Leieavtaler

Marker Sparebank leier følgende lokaler til sin bankdrift:

Kommune	Leieavtalens utløp	Årlig leie (hele kroner)
Rømskog	Løpende, 12 mnd oppsigelse	12.000
Moss	01.09.2024, med mulighet for forlengelse	495.468

NOTE 13 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2019	2018
Andre driftskostnader		
Driftskostnader faste eiendommer	2.607	2.697
Leie av lokaler	832	711
Maskiner, inventar og transportmidler	335	380
Revisjonshonorar	342	338
Forsikringer	173	175
Eksterne tjenester utenom ordinær forretningsdrift	191	385
Andre ordinære tap	22	19
Andre driftskostnader	4.545	5.128
Sum andre driftskostnader	9.047	9.833

Spesifikasjon av revisjonshonorar:

Lovpålagt revisjon	265	255
Attestasjon	53	52
Skatterådgivning	24	31
Sum revisjonshonorar inkl. mva	342	338

NOTE 14 – SKATT

Skattekostnaden består av:

Betalbar skatt: 25 % av skattemessig resultat.
For mye eller for lite avsatt betalbar skatt ved fjorårets ligning.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel: Knyttes til periodisering av skatt på inntekts- og kostnadsposter hvor den regnskapsmessige periodiseringen avviker fra den skattemessige.

Formuesskatt.

Andre skattebegrep:

Resultatforskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige resultat deles i:

- Permanente forskjeller: Ikke fradragsberettigede kostnader, skattefrie inntekter.
- Midlertidige forskjeller: Forskjeller mellom regnskaps og skattemessige periodiseringer som skal reverseres i senere perioder fordi det er det samme beløp som samlet skal komme til fradrag eller som skal inntektsføres over tid.

	2019	2018
Beregning av betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	73.288	67.955
Estimatavvik pensjonsforpliktelse ført mot egenkapital	89	81
Permanente forskjeller	-7.591	-11.081
Endring midlertidige forskjeller	-153	-1.645
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	65.633	55.310
Betalbar skatt på årets resultat, 25 %	16.408	13.827

Skattekostnad	2019	2018	
Betalbar inntektsskatt for året	16.408	13.827	
Endring utsatt skatt	38	411	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-19	-16	
Formuesskatt	1.150	1.073	
Endring i utsatt skatt ført mot EK	-22	-20	
Sum skattekostnad	17.555	15.275	
Betalbar skatt fremkommer som følger:			
Formuesskatt	1.150	1.073	
Inntektsskatt	16.408	13.827	
Sum betalbar skatt	17.558	14.900	
Oversikt over midlertidige forskjeller			
	Endring	2019	2018
Varige driftsmidler	113	-2.205	-2.318
Over- / underfinansiert pensjonsforpliktelse	226	-7.799	-8.025
Gevinst og tapskonto	-184	736	920
Obligasjoner og andre verdipapirer	-277	-846	-569
Avsetninger	275	-1.733	-2.008
Grunnlag utsatt skatt+ /utsatt skattefordel-	153	-11.847	-11.999
Bokført utsatt skattefordel (-) /utsatt skatt (+)	38	-2.962	-3.000
Sum bokført utsatt skattefordel	-2.962	-3.000	
Avstemming fra nominell til faktisk skattesats			
	2019	2018	
25% skatt av resultat før skatt	18.322	16.989	
25% skatt av estimatavvik ført mot egenkapital	22	20	
25% skatt av permanente forskjeller	-1.898	-2.770	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-19	-16	
Endring utsatt skatt ført mot EK	-22	-20	
Formuesskatt	1.150	1.073	
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	17.555	15.275	

NOTE 15 – KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK

	2019	2018
Kontanter i norske kroner	9.904	8.140
Kontanter i utenlandske valutasorter	431	393
Innskudd i Norges Bank	66.572	65.948
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	76.907	74.481

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering.

Marker Sparebank har ansvaret for kursrisiko, bokføring og rapportering av utenlandsk valuta.

NOTE 16 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	336		333	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	155.015		155.009	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	155.351	2,17 %	155.342	1,66 %
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	2.956.300		2.822.156	
Med avtalt løpetid	808.178		594.860	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	3.764.478	1,32 %	3.417.017	0,97 %

En alliansebank i eika.

Rentene er rapportert som gjennomsnittlig rentekostnad for hhv. 2019 og 2018.

Banken har 3 lån hos KFS på 50 mill. kroner som forfaller 17.09.2020, 11.05.2021 og 11.11.2022. Disse lånene løper med 3 måneders flytende rente.

Innskudd fra kunder	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Lønnstakere og lignende	2.683.590	71,3 %	2.465.074	72,1 %
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	85.050	2,3 %	86.135	2,5 %
Industriproduksjon	59.931	1,6 %	49.504	1,4 %
Bygg og anlegg	67.693	1,8 %	62.401	1,8 %
Varehandel, hotell/restaurant	63.011	1,7 %	55.195	1,6 %
Transport, lagring	31.850	0,8 %	33.459	1,0 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	151.809	4,0 %	113.063	3,3 %
Sosial og privat tjenesteyting	184.308	4,9 %	184.080	5,4 %
Offentlig forvaltning	437.237	11,6 %	368.106	10,8 %
Sum innskudd	3.764.478	100,00 %	3.417.016	100,00 %

Innskudd	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Primærdistrikt	2.848.505	75,7 %	2.567.681	75,1 %
Sekundærdistrikt	157.839	4,2 %	144.727	4,2 %
Tertiærdistrikt	758.134	20,1 %	704.608	20,6 %
Sum innskudd	3.764.478	100,00 %	3.417.017	100,00 %

NOTE 17 – GJELD OPPTATT VED UTSTEDELSE AV OBLIGASJONER

Utestående pr 31.12.2019	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Amortisering	Nominell rente
Obligasjonslån						
NO0010779333	25.11.2016	25.05.2020	50.000	49.997	Bullet	3M Nibor + 0,96
NO0010816176	16.02.2018	16.09.2021	50.000	49.988	Bullet	3M Nibor + 0,65
NO0010830581	21.08.2018	21.02.2022	50.000	49.982	Bullet	3M Nibor + 0,60
NO0010836430	15.11.2018	15.05.2023	50.000	49.980	Bullet	3m Nibor + 0,77
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			200.000	199.947		

NOTE 18 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

	2019	2018
Annen gjeld		
Bankremisser	570	487
Betalingsformidling	3.371	3.182
Skyldige offentlige avgifter	87	102
Betalbar skatt	17.558	14.900
Skattetrekk	807	912
Leverandørgjeld	1.439	2.434
Annen gjeld ellers	16.346	16.004
Sum annen gjeld	40.178	38.021

NOTE 19 – EGENKAPITAL

	Innskutt egenkapital	Spb. fond	Gavefond	Utjevnt.fond	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2019	-	595.948	3.400	-	599.348
Endring i estimatavvik pensjoner direkte mot egenkapitalen		66			66
Årsoppgjørdisposisjoner		52.733			52.733
Egenkapital 31.12.2019	-	648.748	3.400	-	652.148

	2019	2018
Overført til gaver	3.000	3.000
Overført til Sparebankens fond	52.733	49.680
Sum	55.733	52.680

NOTE 20 – GARANTIANSVAR

	2019	2018
Garantiansvar		
Betalingsgarantier	8.965	8.608
Kontraktsgarantier	9.564	6.924
Andre garantier	2.180	2.498
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	20.709	18.030

Garanti ovenfor Eika Boligkreditt	11.121	11.063
Sum garantiansvar	31.830	29.093

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.19 lån for 1112 mill. kroner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

Tapsgaranti: Er iht. garantiavtalen begrenset til 1 % av den til enhver tid samlede låneportefølje i Eika Boligkreditt.

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet i perioden fra banken anmoder om utbetaling til lånets pantesikkerhet har oppnådd rettsvern og bankens depotavdeling har kontrollert dokumentasjonen.

EBK har ytterligere rett til å motregne eventuelle tap i bankens provisjon for kundebehandling i en periode på inntil 3 år.

	2019	2018
Garantier til Eika Boligkreditt AS		
Total andel av garantiramme		
Saksgaranti	-	-
Tapsgaranti	11.121	11.063
Samlet garantiansvar ovenfor Eika Boligkreditt AS	11.121	11.063

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrengi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBK's overskuddslikviditet være minst 6 % av innlåsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at

EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene.

Pr. 31.12.2019 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0.

Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål. EBK har ikke offentliggjort evt. emisjonsbeløp for 2020.

	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Garantier fordelt geografisk				
Primærdistrikt	29.385	92,3 %	26.578	91,4 %
Sekundærdistrikt	865	2,7 %	795	2,7 %
Tertiærdistrikt	1.580	5,0 %	1.721	5,9 %
Sum garantier	31.830	100,00 %	29.093	100,00 %

NOTE 21 – NØKKELTALL

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2019	2018
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	47,6 %	50,6 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	2,5 %	1,5 %
Egenkapitalavkastning*	8,9 %	9,2 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	23,6 %	24,5 %
Innskuddsmargin	0,21 %	0,07 %
Utlånsmargin	2,20 %	2,30 %
Netto rentemargin	2,12 %	2,01 %
Resultat etter skatt i % av FVK	1,25 %	1,23 %
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	32,9 %	32,7 %
Andel lån overført til EBK – kun PM	30,2 %	30,4 %
Innskuddsdekning	98,2 %	90,8 %
<i>* EK-avkastning etter beregnet skatt – Annualisert</i>		
Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2019	2018
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	25,45 %	22,85 %
Kjernekapitaldekning	25,45 %	22,85 %
Kapitaldekning	25,45 %	22,85 %
Leverage ratio	12,51 %	12,39 %
Likviditet		
LCR	350	209
NSFR	129	136

NOTE 22 – REGNSKAPSPRINSIPPER – OVERGANG TIL IFRS FRA 2020

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Fra 2020 vil banken utarbeide første årsregnskap avlagt i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1–4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken har valgt ikke å omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9–2.

Regnskapsprinsippene som er beskrevet blir anvendt i utarbeidelsen av selskapets årsregnskap for 2020 og for utarbeidelsen av IFRS åpningsbalanse pr. 1. januar 2020 som er bankens overgangsdato for konvertering til IFRS.

Sammenligningstallene for 2019 er ikke omarbeidet og er dermed i samsvar med NGAAP.

I samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å unnlate å anvende IFRS 16 Leieavtaler for regnskapsåret 2020 og i stedet anvende tidligere anvendte prinsipper.

I henhold til forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag fra datterselskap i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS:

- 1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens § 7-3.
- 2) IFRS 15.113-128
- 3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147.

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER IHT. PRINSIPPER SOM VIL GJELDE FRA 2020

Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Marker Sparebank.

Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamling.

Leieinntekter inntektsføres løpende, etter hvert som de opptjenes.

Finansielle instrumenter - innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Finansielle instrumenter - klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

I forhold til klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler som er pengekrav klassifiseres basert på en vurdering av bankens forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, er sikret med derivater for å matche finansieringen til flytende rente. Banken benytter derfor fair value option for å unngå accounting mismatch på disse utlånene og er derfor klassifisert til virkelig verdi over resultatet. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt (EBK) som har belåningsgrad under 75 %. Bankens forretningsmodell tilsier at det ikke overføres boliglån som allerede er på bankens balanse til EBK. Banken har, siden opprettelsen av EBK, overført noen utlån fra egen balanse, men kun unntaksvis og med uvesentlige volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektivrentemetode. Der hvor tidshorizonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder, fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet for 2020.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler, omfattet.

Ved førstegangs balanseføring skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen. Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

Nedskrivningsmodell i banken

Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). SDC har videre utviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Forventet kredittap (ECL) beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

Beskrivelse av PD modellen

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i 90 dager sammenhengende, i tillegg til andre kvalitative indikatorer som tilsier at engasjementet har misligholdt, jf. kapitalkravsforskriften § 10-1.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler misligholdssannsynlighet for de neste 12 måneder (PD). Personkundemodellen skiller videre på kunder med og uten boliglån. Bedriftskundemodellen skiller mellom eiendomsselskap, begrenset personlig ansvar og ubegrenset personlig ansvar.

Betalingsadferd krever 6 måneder med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kunder vil ha 6 måneder med kun ekstern modell før intern modell blir benyttet. Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD-liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 måneder.

Vesentlig økning i kredittrisiko

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. Banken har definert vesentlig økning i kredittrisiko som en økning fra opprinnelig PD ved første gangs innregning (PD ini) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) mindre enn 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$PD\ 12\ mnd.\ >\ PD\ 12\ mnd.\ ini\ +\ 0,5\ \%$$

og

$$PD\ liv\ >\ PD\ rest\ liv\ ini\ *2$$

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) over eller lik 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$PD\ 12\ mnd.\ >\ PD\ 12\ mnd.\ ini\ +\ 2\ \%$$

eller

$$PD\ liv\ >\ PD\ rest\ liv\ ini\ *2$$

Beregning av LGD

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder. Verdien av sikkerhetene er basert på estimert realisasjonsverdi.

EAD

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – base case, best case og worst case – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid. Variablene arbeidsledighet, oljepris, husholdningers gjeld og bankenes utlånsrente inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Vekting av scenarioene gjøres etter en ekspertvurdering.

Følgende makrovariabler er benyttet i de ulike scenarioene for åpningsbalansen pr. 01.01.2020:

	2020	2021	2022	2023
Base case				
Arbeidsledighet (nivå)	3,8 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
Gjeld husholdning (endring)	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,1 %	4,0 %	4,2 %	4,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	65	63	62	61

Scenario 'Normal Vekst Og Utvikling' (Base case) baserer seg på Finanstilsynets normalscenario. Et scenario hvor den økonomiske veksten dempes uten behov for store grep hverken i form av innstramminger (renteøkninger, stram finanspolitikk) for å bremse den økonomiske veksten, eller i form av stimuli (Rentekutt, slakk finanspolitikk). Ikke helt lik Finanstilsynets scenario, men noenlunde samme postnummer.

	2020	2021	2022	2023
Worst case				
Arbeidsledighet (nivå)	5,1 %	6,2 %	6,3 %	6,0 %
Gjeld husholdning (endring)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	7,2 %	5,5 %	4,7 %	4,1 %
Oljepris (USD pr. fat)	30	30	30	30

Nedside Scenario' (Worst case) er basert på Finanstilsynets Stresstest. En typisk internasjonal lavkonjunktur med betydelig fall i både eksportvolum for tradisjonelle næringer, og for oljeprisen, er antatt å gjøre finansmarkedene usikre på kredittvurderingen av norsk publikum. Slik er nedside-scenario stilisert, med et langvarig fall i oljeprisen til 30 USD per fat (som i Finanstilsynets juni rapport). Vel så viktig er en halvering av oljeinvesteringene i det samme år som oljeprisen faller. Rentene som folk flest får, øker i nedgangstider, fordi stigningen i kredittpåslag mer enn oppveier eventuelle rentekutt i Norges Bank.

	2020	2021	2022	2023
Best case				
Arbeidsledighet (nivå)	3,3 %	3,1 %	2,9 %	2,7 %
Gjeld husholdning (endring)	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,3 %	4,2 %	4,4 %	4,8 %
Oljepris (USD pr. fat)	80	80	80	80

'Høy-vekst scenarioet' (Best case) er utformet av Eika som en situasjon hvor mange av de parameterverdier som kjennetegner nedgangstider, får motsvarende positivt fortegn. God vekst i eksportvolumer, og en oljepris på 80 USD gjennom prognoseperioden hører med. Scenarioet er en klassisk norsk høykonjunktur hvor gode tider for våre eksportnæringer gir støtet til en bredt basert norsk konjunkturoppgang.

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verddivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTER KNYTTET FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE TIL VIRKELIG VERDI

Realiserte gevinster og tap, samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Gevinst, tap og verdiendringer på finansielle instrumenter klassifisert som virkelig verdi over utvidet resultat føres over utvidet resultat. Utbytte på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter føres over resultatet når bankens rett til utbytte er fastslått.

SIKRINGSBOKFØRING

Marker Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

MOTREGNING

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

Bygninger og tomter er vurdert iht. verdireguleringsmetoden som medføre oppregulering av verdien til virkelig verdi ved overgang til IFRS i 2020. Bygningene avskrives på samme måte som tidligere, mens verdiregulering vil bli regnskapsført over utvidet resultat.

IMMATERIELLE EIENDELER

Utvikling av programvare balanseføres og klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom det er sannsynlig at de forventede, fremtidige verdier som kan henføres til eiendelen, vil tilflyte foretaket og at eiendelens anskaffelseskost kan måles på en pålitelig måte. Ved utvikling av programvare utgiftsføres bruk av egne ressurser, forprosjektering, implementering og opplæring. Balanseført, egenutviklet programvare avskrives over anslått levetid.

NEDSKRIVNING AV MATERIELLE OG IMMATERIELLE EIENDELER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i materielle og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrukk av salgskostnader og bruksverdi. Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

INVESTERINGSEIENDOM

Investerings eiendommer er eiendommer i bankens eie som ikke er anskaffet for eget bruk, men for å oppnå avkastning gjennom leieinntekter og å oppnå verdistigning. Investerings eiendommer er regnskapsført til anskaffelseskost. Ved måling etter innregning legges anskaffelseskostmodellen til grunn.

LEIEAVTALER

En leieavtale klassifiseres som finansielle leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Fra 2021 vil banken følge prinsippene i IFRS 16 for regnskapsføring av leieavtaler.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

PENSJONSFORPLIKTELSER

Pensjonskostnader og – forpliktelser følger IAS 19. Bankens omdannet i 2016 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP-ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Bankens har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP-ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen, er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på

balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle –, investerings–, og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som løpende renter knyttet til utlåns– og innskuddsvirksomheten mot kunder, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner, – samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra utlåns– og innskuddsvirksomheten, opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Finansielle eiendeler	31.12.2019		01.01.2020	
	Etter årsregnskapsforskriften		Etter IFRS 9	
Kontanter og innskudd i Norges Bank	Amortisert kost	76.907.546	Amortisert kost	76.907.546
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	Amortisert kost	396.777.968	Amortisert kost	395.459.830
Utlån til kunder	Amortisert kost	3.835.207.261	Amortisert kost	3.830.885.122
	Virkelig verdi over resultatet	-	Virkelig verdi over resultatet	-
		-	Virkelig verdi over utvidet resultat	-
Verdipapirer – rentepapirer	Laveste verdis prinsipp	356.890.530	Virkelig verdi over resultatet	357.209.328
Verdipapirer – egenkapitalinstrumenter	Laveste verdis prinsipp	145.327.603	Virkelig verdi over resultatet	47.491.080
	Kostpris	-	Virkelig verdi over utvidet resultat	137.810.754
Anleggsmidler, bygninger	Kostpris	20.602.775	Verdireguleringsmodell	37.307.590
Totalt		4.831.713.683		4.883.071.250

Virkelig verdi over resultatet**Utlån til kunder**

Åpningsbalanse forskrift	-	-	-	-
Reklassifisert fra amortisert kost		-		
Verdijustering til virkelig verdi			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-

Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter (obligatorisk)

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra laveste verdis prinsipp		46.023.986		
Verdijustering til virkelig verdi			988.384	
Sluttbalanse IFRS 9				47.012.370

Investeringer i verdipapirer – rentepapirer (valgt)

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra amortisert kost		356.890.530		
Verdijustering til virkelig verdi			318.798	
Sluttbalanse IFRS 9				357.209.328

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

-	402.914.516	1.307.182	404.221.698
---	-------------	-----------	-------------

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
--	---	-----------------------	-----------------------	----------------------------

Virkelig verdi over utvidet resultat**Utlån til kunder**

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-

Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter (valgt)

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra kostpris		99.303.617		
Verdijustering til virkelig verdi			38.985.847	
Sluttbalanse IFRS 9				138.289.464

Investeringer i verdipapirer – rentepapirer

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra amortisert kost		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat

-	99.303.617	38.985.847	138.289.464
---	------------	------------	-------------

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
--	---	-----------------------	-----------------------	----------------------------

Virkelig verdi over utvidet resultat**Anleggsmidler**

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat, verdireguleringsmodell		20.602.775		
Verdijustering til virkelig verdi			16.704.815	
Sluttbalanse IFRS 9				37.307.590

Anleggsmidler virkelig verdi over utvidet resultat, verdireguleringsmodell

-	20.602.775	16.704.815	37.307.590
---	------------	------------	------------

Sum finansielle eiendeler

4.831.713.683	-	51.357.567	4.883.071.250
---------------	---	------------	---------------

Sum finansielle forpliktelser

270.769.000	-	-240.407	270.528.593
-------------	---	----------	-------------

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Kontanter og innskudd i Norges Bank				
Åpningsbalanse forskrift og sluttbalanse IFRS 9	76.907.546	-	-	76.907.546
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner				
Åpningsbalanse forskrift	396.777.968			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-1.318.138	
Sluttbalanse IFRS 9				395.459.830
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	3.835.207.261			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			1.677.861	
Verdijustering: Uamortiserte gebyrinntekter			-6.000.000	
Sluttbalanse IFRS 9				3.830.885.122
Investeringer i verdipapirer – rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	356.890.530			
Reklassifisert virkelig verdi over resultatet		-356.890.530		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter				
Åpningsbalanse forskrift	145.327.603			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-46.023.986		
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-99.303.617		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Anleggsmidler				
Åpningsbalanse forskrift	20.602.775			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet				
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-20.602.775		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Finansielle eiendeler til amortisert kost	4.831.713.683	-522.820.908	-5.640.277	4.303.252.498

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Ubenyttede kreditter til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	238.939.000			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-199.878	
Sluttbalanse IFRS 9				238.739.122
Garantier til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	31.830.000			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-40.529	
Sluttbalanse IFRS 9				31.789.471
Finansielle forpliktelser til amortisert kost	270.769.000	-	-240.407	270.528.593

Nedskrivninger etter IFRS 9 og utlånsforskriften

	31.12.2019		01.01.2020 IFRS 9		Totale nedskrivninger
	Utlåns- forskriften	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	
Utlån til og fordringer på kunder	19.055.700	1.208.189	13.890.510	1.630.733	16.729.432
Ubenyttede kredittrammer til kunder	-	137.948	61.930		199.878
Garantier til kunder	-	4.014	36.515		40.529
Utlån via EBK		408.000			408.000
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	-	1.318.138			1.318.138
Verdipapirer	-	-	-	-	-
Sum nedskrivninger	19.055.700	3.076.289	13.988.955	1.630.733	18.695.977
Bokført som reduksjon av balanseposter	19.055.700	2.526.327	13.890.510	1.630.733	18.047.570
Bokført som avsetning på gjeldspost	-	141.962	98.445		240.407

Nedenfor vises en avstemming av egenkapitalen pr 31.12.2019 mot egenkapitalen 1.1.2020:

Avstemming av overgangseffekter

	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.2019 iht. NGAAP	652.148.086
Verdiendring på innskudd i banker	-988.604
Verdiendringer på utlån til kunder	-2.755.299
Verdiendring på obligasjoner	239.099
Verdiendring på egenkapitalinstrumenter (aksjer og andeler)	39.974.230
Verdiendring på ubenyttede kredittrammer og garantier	-180.305
Verdiendring på EBK	-306.000
Klassifisering av hybridkapital som egenkapital	-
Verdiendring på eiendommer	12.528.611
	-
Egenkapital 01.01.2020 iht. IFRS	700.659.818

Konsolidert soliditet er estimert til å øke med omkring 1,5 %-poeng ved overgangen til IFRS pr 1.1.2020.

Egenkapitaloppstilling

	Spare- bankens fond	Gave- fond	Fond for vurderings- forskjeller	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Sum egen- kapital
Sum egenkapital 31.12.2017	546.207.587	3.400.000	-	-	-	549.607.587
Utbetalt i 2018	-	-	-	-	-	-
Renter fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-
Resultat 2018	49.740.711	-	-	-	-	49.740.711
Sum egenkapital 31.12.2018	595.948.298	3.400.000	-	-	-	599.348.298
Utbetalt i 2019	-	-	-	-	-	-
Renter fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-
Resultat 2019	52.799.786	-	-	-	-	52.799.786
Sum egenkapital 31.12.2019	648.748.084	3.400.000	-	-	-	652.148.084
Sum egenkapital 01.01.2020	648.748.084	3.400.000	-	-	-	652.148.084
Overgang til IFRS	-4.230.208	-	-	52.741.940	-	48.511.732
Omarbeidet egenkapital 01.01.2020	644.517.876	3.400.000	-	52.741.940	-	700.659.816

RSM Norge AS

Filipstad Brygge 1, 0252 Oslo
Pb 1312 Viken, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 1142 00
F +47 23 1142 01

www.rsmnorge.no

Til generalforsamlingen i Marker Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Marker Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd på kr 55 733 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/sa member of Den norske Revisorforening.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av interkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er

revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 10. mars 2020
RSM Norge AS

Inge Soteland
Statsautorisert revisor

MARKER SPAREBANK

HOVEDKONTOR

Ørje

Storgata 59
1870 Ørje
Tlf: 69 81 04 00

Filial Rakkestad

Storgata 19
1890 Rakkestad
Tlf: 69 81 04 00

Filial Moss

Dronningensgate 23
1530 Moss
Tlf: 69 81 04 00

Filial Aremark

Østkroken 3
1798 Aremark
Tlf: 69 81 04 00

Filial Rømskog

Kommunehuset
1950 Rømskog
Tlf: 69 81 04 00

En alliansebank i **eika.**